

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **zarządzanie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach

Data przeprowadzenia wizytacji: **18 – 19 stycznia 2020 r.**

Warszawa, 2020

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	27
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	36
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	38
Zalecenia	42
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	42
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** **Nie**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena**Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.** **Nie**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski, ekspert PKA,
2. dr Ewa Kulińska-Sadłocha, członek PKA,
3. dr Waldemar Grądzki, ekspert z grona pracodawców,
4. Patryk Lisiecki, ekspert z grona studentów,
5. Barbara Jura, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym w Wyższej Szkole Zarządzania i Ochroną Pracy w Katowicach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. PKA po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena odbyła się w roku akademickim 2013/2014 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (uchwała Prezydium PKA nr. 238/2014 z dnia 22 maja 2014 r.).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, Biura Karier oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia,	
Profil studiów	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości – 57% psychologia – 16% nauki socjologiczne – 11% ekonomia i finanse – 11% nauki prawne – 5%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 pkt. ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	480 godzin (15 pkt ECTS) – roczniki 2016/2017; 2017/2018 i 2018/2019; 720 godzin (24 pkt ECTS) – rocznik 2019/2020	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– psychologia w biznesie z językiem obcym specjalistycznym, – reklama i public relations – zarządzanie zasobami ludzkimi.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	–	101

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	–	1500
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	–	156
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	–	132
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	–	66

Nazwa kierunku studiów	Zarządzanie
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia
Profil studiów	Praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	nauki o zarządzaniu i jakości – 56% psychologia – 11% nauki socjologiczne – 11% ekonomia i finanse – 11% nauki prawne – 11%
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 pkt. ECTS
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	360 godzin (12 pkt ECTS)
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– kadry i płace

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	– coaching i mentoring w organizacji.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	–	60
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	–	960
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	–	108
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	–	105
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	–	52

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni na lata 2016 – 2021 oraz z planami rozwoju Kolegium Nauk Technicznych i Zarządzania zarówno w sferze aktywności dydaktycznej jak i naukowej. Koncepcja kształcenia wpisuje się w misję WSZOP jaką jest „Wszechstronne wykształcenie i praktyczne przygotowanie zawodowe absolwentów do rynku pracy. Pielęgnowanie kultury i rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym”.

Politykę Jakości kształcenia określono w ramach Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, który został wprowadzony w roku akademickim 2007/2008, a Księgę Jakości Kształcenia w 2011 roku. Dokumenty te wskazują, że w strategii rozwoju Uczelni, a także ocenianego kierunku studiów ważną rolę pełni jakość kształcenia.

Kierunek zarządzanie został przypisany do dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości, a dyscyplinami wspomagającymi są: ekonomia i finanse, nauki socjologiczne, psychologia oraz nauki prawne. Takie szerokie usytuowanie kierunku pozwala realizować szeroki wachlarz specjalności. Oznacza to, że koncepcja kształcenia jest zasadna, ponieważ szybko można dostosować program studiów do potrzeb rynku pracy, na co wskazują interesariusze zewnętrzni (pracodawcy) wymieniając zalety programu kształcenia.

Efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia zostały przyporządkowane do tej samej dyscypliny wiodącej jaką są nauki o zarządzaniu i jakości. Do tej dyscypliny na obydwu poziomach

studiów przyporządkowana została ponad połowa łącznej liczby punktów ECTS. Dobór dyscypliny nauki jest zasadny z punktu widzenia przyjętych efektów uczenia się i treści programowych. Jako dyscypliny dodatkowe wskazano dla obydwu stopni studiów: psychologię, nauki socjologiczne, ekonomię i finanse oraz nauki prawne. Dobór tych dyscyplin oraz liczba punktów ECTS do nich odniesionych są prawidłowe z punktu widzenia kierunkowych efektów uczenia się przyjętych dla ocenianego kierunku studiów oraz treści programowych.

Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Są one w ujęciu ilościowym sformułowane dość wąsko, ale każdy z nich obejmuje dość szeroki zakres treści z zakresu dyscypliny wiodącej i dyscyplin dodatkowych, do których przypisano kierunek studiów. Na studiach pierwszego stopnia przyjęto w zakresie wiedzy 9, w zakresie umiejętności 10, a w zakresie kompetencji społecznych 5 efektów kierunkowych. Zostały one odpowiednio powiązane ze wszystkimi charakterystykami kwalifikacji przyjętymi dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Na studiach drugiego stopnia przyjęto w zakresie wiedzy 8, w zakresie umiejętności 10, a w zakresie kompetencji społecznych 5 efektów kierunkowych. Zostały one powiązane ze wszystkimi charakterystykami kwalifikacji przyjętymi dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się przewidują w szczególności nabycie umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 dla studiów pierwszego stopnia oraz B2+ dla studiów drugiego stopnia.

W karcie każdego przedmiotu ujętego w programie kształcenia sformułowano efekty przedmiotowe w zakresie przekazywanej wiedzy, kształtowanych umiejętności i rozwijanych kompetencji społecznych. Dla wszystkich efektów przedmiotowych wskazano odniesienia do odpowiednich efektów kierunkowych. Treść efektów kierunkowych i przedmiotowych dla obydwu stopni studiów uwzględnia aktualny stan wiedzy i jej praktycznego zastosowania. Efekty uczenia się odpowiadają praktycznemu profilowi ocenianego kierunku studiów.

Efekty uczenia się są sformułowane w sposób przystępny z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek studiów. Rekomenduje się jednocześnie dostosowanie opisu niektórych z efektów do określeń przyjętych dla 6 i 7 poziomu PRK przez odpowiednie zastąpienie sformułowań typu „podstawowy”. Efekty uczenia się zawierają odpowiednio sformułowany opis kwalifikacji założonych dla ocenianego kierunku studiów. Kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się tworzą spójny system, w oparciu o który możliwe jest stworzenie skutecznego systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz polityką jakości kształcenia. Kierunek zarządzanie został przypisany do dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości, a dyscyplinami wspomagającymi są: ekonomia i finanse, nauki socjologiczne, psychologia oraz nauki prawne. Takie szerokie usytuowanie kierunku pozwala realizować szeroki wachlarz specjalności. Interesariusze zewnątrzni (pracodawcy) wymieniając zalety programu kształcenia wskazują na szybkie dostosowanie program studiów do potrzeb rynku pracy.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi dla ocenianego kierunku studiów. Są zgodne odpowiednio dla studiów pierwszego i drugiego stopnia z 6 i 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zostały prawidłowo odniesione do dyscypliny wiodącej i dyscyplin dodatkowych, do których przyporządkowano kierunek studiów. Tworzą kompleksowy i spójny pod względem treści system pozwalający na skuteczną weryfikację osiągnięć studentów. Efekty uczenia się odpowiadają praktycznemu profilowi studiów. Są one kompletne, spójne i opisane w sposób zrozumiały dla ich adresatów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

–

Zalecenia

–

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku studiów, zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia, są zgodne z kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się. Ponadto, ujęte są w odpowiednio rozwiniętym zakresie w kartach przedmiotów. Treści te uwzględniają aktualną wiedzę z zakresu dyscypliny wiodącej, do której został przyporządkowany kierunek studiów, tj. nauk o zarządzaniu i jakości. Obejmują one kompleks zagadnień związanych z zarządzaniem zasobami organizacji, takimi jak zasoby ludzkie, rzeczowe, finansowe i informacyjne. Treści kształcenia uwzględniają także aktualną wiedzę w zakresie dyscyplin dodatkowych – ekonomii i finansów, nauk socjologicznych, psychologii oraz nauk prawnych. W zakresie dyscyplin dodatkowych obejmują wiedzę dotyczącą uwarunkowań ekonomicznych, prawnych, psychologicznych i społeczno-kulturowych funkcjonowania organizacji. Na właściwy zakres i aktualność treści programowych wskazuje podana w kartach przedmiotów literatura podstawowa i uzupełniająca. Rekomenduje się przegląd zalecanej studentom literatury w celu uwzględnienia nowych pozycji.

Program studiów I stopnia wprowadza trzy specjalności do wyboru: *psychologia w biznesie z językiem obcym specjalistycznym, reklama i public relations oraz zarządzanie zasobami ludzkimi*. Natomiast na studiach II stopnia oferowane są dwie specjalności: *kadry i płace oraz coaching i mentoring w organizacji*. Specjalności te pod względem treści programowych są zgodne z dyscyplinami, do których przyporządkowany został oceniany kierunek studiów.

Treści programowe, w szczególności realizowane w ramach przedmiotów specjalnościowych, odpowiadają zastosowaniom wiedzy z zakresu wskazanych dyscyplin w praktyce gospodarczej. Ich opanowanie przez absolwentów przygotowuje ich do pełnienia praktycznych ról zawodowych zgodnych z kierunkiem studiów.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Program studiów I stopnia realizowany jest w ramach 6 semestrów. Obejmuje on w zależności od specjalności 1485-1500 godzin, w tym 765-780 godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób oraz 720 godzin praktyk zawodowych dla cyklu 2019/2020 r.. Wymiar godzinowy zajęć jest właściwy i pozwala na realizację założonych efektów uczenia się.

Zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, seminariów, lektoratów oraz praktyk zawodowych. Formy zajęć są dobrane prawidłowo z punktu widzenia praktycznego profilu studiów. Na zajęcia w formie wykładów przypada w zależności od specjalności od 17 do 19% łącznej liczby godzin zajęć dydaktycznych. Przeważająca część zajęć realizowana jest w formach pozwalających na stosowanie metod dydaktycznych nastawionych na kształtowanie umiejętności praktycznych, a łącznie zajęciom tym przypisano 132 punkty ECTS.

Szacowany nakład pracy studenta na studiach I stopnia niezbędny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się wynosi 180 punktów ECTS. Jego struktura określona jest w kartach przedmiotów i obejmuje takie elementy, jak: godziny kontaktowe z prowadzącym, zapoznanie się z literaturą przedmiotu, przygotowanie do zajęć, wykonanie prezentacji, wykonanie projektu, udział w konsultacjach, przygotowanie do zaliczenia bądź egzaminu. Proporcje poszczególnych elementów nakładu pracy są prawidłowe.

Na studiach II stopnia program kształcenia realizowany jest w ramach 4 semestrów i obejmuje 945 i 960 godzin w zależności od specjalności, w tym odpowiednio 960 godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób oraz 360 godzin praktyk zawodowych. Taki wymiar godzinowy zajęć dydaktycznych pozwala na realizację założonych efektów uczenia się. Także na tym poziomie studiów formy zajęć są prawidłowo dobrane i obejmują wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminaria, lektoraty oraz praktyki zawodowe. Na zajęcia w formie wykładów przypada w zależności od specjalności od 9 do 13% łącznej liczby zajęć dydaktycznych. Większość zajęć prowadzona jest w formach pozwalających na przygotowanie do praktycznego stosowania wiedzy. łącznie zajęcia dydaktyczne kształtujące umiejętności praktyczne prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów przypisano do nich 105 punktów ECTS.

Szacowany nakład pracy studenta na studiach drugiego stopnia niezbędny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się wynosi 120 punktów ECTS. Jego struktura określona jest w kartach przedmiotów i obejmuje takie elementy, jak: godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, wykonanie prezentacji, projektu, samodzielne przygotowanie do ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium, egzaminu i innych form weryfikacji wiedzy i umiejętności, udział w konsultacjach, zapoznanie się z literaturą przedmiotu. Proporcje poszczególnych elementów nakładu pracy są prawidłowo dobrane dla niestacjonarnej formy studiów.

W opinii studentów liczba punktów ECTS, przypisana do poszczególnych przedmiotów, właściwie odzwierciedla czas pracy potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz umożliwia pełne ich osiągnięcie. Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń dotyczących liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego. Czas przeznaczony na zajęcia w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem prowadzącym zajęcia pozwala, według studentów, na osiągnięcie zakładanych efektów

uczenia się. Obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA studenci II stopnia studiów stwierdzili, że poza językiem obcym nie mieli możliwości wyboru jakichkolwiek przedmiotów w całym toku studiów. W przypadku młodszych roczników istnieje już możliwość kształtowania programu studiów w ramach przedmiotów do wyboru.

Zajęcia dydaktyczne realizowane są w trybie zjazdów sobotnio-niedzielnym odbywających się przeciętnie dwa lub trzy razy w miesiącu. W semestrze na niższych latach studiów odbywa się 6-8 zjazdów, a na wyższych 4. W ramach każdego zjazdu realizowane są przeciętnie 24 godziny zajęć dydaktycznych. Prowadzi to do dużej kumulacji zajęć w trakcie dnia. Rekomenduje się ograniczenie liczby godzin zajęć dydaktycznych w trakcie zjazdu poprzez zwiększenie liczby tych ostatnich.

Do prowadzenia zajęć dydaktycznych realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim stosowany jest szeroki zestaw odpowiednio dobranych metod kształcenia. Do prowadzenia wykładów i konwersatoriów stosowane są metody podające (przekaz wiedzy wsparty prezentacją multimedialną). Zajęcia nastawione na praktyczne zastosowanie wiedzy, kształtowanie umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzone są z zastosowaniem metod poszukujących, metody warsztatowej, analizy zdarzeń, studium przypadku, dyskusji, zespołowego lub indywidualnego opracowania projektu. Stosowanie tych metod prowadzi do konieczności aktywnego udziału studentów w procesie nauczania i uczenia się. W ramach praktyk zawodowych w zakładach pracy prowadzone są zajęcia praktyczne. Program kształcenia obejmuje także praktyczne zajęcia laboratoryjne w pracowni komputerowej prowadzone z zastosowaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, zajęcia z treningu interpersonalnego, rozwoju kreatywności i szkolenia pracowników, budowania zespołu pracowniczego i komunikacji interpersonalnej rozwijające kompetencje miękkie studentów. Taki zestaw metod kształcenia jest zgodny z praktycznym profilem kształcenia na obydwu poziomach studiów i pozwala na kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych studentów wymaganych na rynku pracy.

Studenci potwierdzają, że realizowane formy zajęć oraz stosowane metody kształcenia umożliwiają w znacznym stopniu zdobycie umiejętności praktycznych. Studenci doceniają zaangażowanie kadry, która chętnie dzieli się posiadanym, bogatym doświadczeniem zawodowym. Za najlepiej stosowane formy zajęć, które realizują zagadnienia praktyczne, studenci uważają konwersatoria, podczas których mają możliwość wzięcia udziału w dyskusji, rozwiązaniu sytuacji problemowej lub analizie studium przypadku. To te metody kształcenia, studenci wskazali jako najbardziej innowacyjne i jak sami uważają, dzięki nim mają możliwość najlepszego zdobycia praktycznych umiejętności związanych z kierunkiem studiów. Studenci stwierdzili, że także poza konwersatoriami nauczyciele akademicy stosują aktywizujące i motywujące do osiągnięcia efektów uczenia się, metody kształcenia.

Studenci mają możliwość wyboru nauki języka obcego wyłącznie na I stopniu studiów. Wybór dokonywany jest spośród 5 języków: angielski, niemiecki, rosyjski, francuski oraz hiszpański. Studenci potwierdzili, że nawet w przypadku małej liczby osób w grupie zajęcia z innych języków niż angielski są realizowane. W przypadku języka angielskiego, który wybiera najwięcej studentów, dokonywany jest podział na grupy zaawansowania na podstawie testu poziomującego. Studenci studiów II stopnia stwierdzili, że lektoraty z języka angielskiego umożliwiają zdobycie biegłości w posługiwaniu się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Realizowany aktualnie program kształcenia nie przewiduje prowadzenia zajęć z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. Platforma LMS Moodle służy jedynie do wspomagania zajęć prowadzonych w formach tradycyjnych poprzez zamieszczanie materiałów dodatkowych, przesyłanie

zadań, publikację wyników sprawdzianów oraz jako forma komunikacji. Od roku akademickiego 2019/2020, poza kursem BHP i szkoleniem bibliotecznym, wykorzystanie platformy zależy od prowadzącego zajęcia i jest wyłącznie uzupełnieniem zajęć. Studenci potwierdzają, że znaczna część nauczycieli akademickich korzysta z platformy e-learningowej oraz możliwości udostępniania materiałów dydaktycznych w Elektronicznym Niezbędniku Studenta.

Na ocenianym kierunku proces kształcenia uzupełniany jest m.in. o obligatoryjne praktyki zawodowe dla studentów zarówno I, jak i II stopnia. Podczas praktyk studenci mają możliwość poszerzenia zakresu swojej wiedzy oraz zdobycia umiejętności praktycznego jej wykorzystania, a także pracy w grupie i wzmocnienia umiejętności komunikacji interpersonalnej. Zasady i formę odbywania praktyk określają wewnętrzne akty prawne Uczelni, na podstawie których dokonano oceny sposobu prowadzenia praktyk (np.: Zarządzenie Nr 19/2013/2014 Rektora WSZOP w Katowicach z dn. 30 września 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk zawodowych studentów WSZOP) oraz nowo uchwalonych przepisów (np. Zarządzenie Nr 17/2019/2020 Rektora WSZOP w Katowicach z dn. 30 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk zawodowych studentów WSZOP), będących podstawą do realizacji 6 miesięcznych praktyk zawodowych, zgodnych wymiarowo z ustawą o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 r.

Praktyki zawodowe na studiach I stopnia miały dotychczas wymiar 480 godzin (co odpowiada 12 tygodniowemu wymiarowi ciągłej pracy zawodowej) i były realizowane w ramach VI semestrów, za które student otrzymywał 15 punktów ECTS (32 godz. na 1 pkt ECTS) – np. w roku akademickim 2017/2018 na specjalnościach: *Rachunkowość i controlling*, *Reklama i PR* oraz *Psychologia w biznesie z językiem obcym specjalistycznym*. Na studiach II stopnia praktyki realizowane także były w wymiarze 480 godzin, za co student otrzymywał 15 pkt ECTS, a realizowane one były na II roku studiów magisterskich (np. w roku akademickim 2017/2018 w III i IV semestrze – dotyczy specjalności: *Zarządzanie projektami* oraz *Strategiczne zarządzanie przedsiębiorstwem*).

Nadzór nad organizacją praktyk sprawuje dyrektor Kolegium (KNTiZ), który powołuje opiekunów praktyk. Zadania opiekuna praktyk oraz procedura odbywania, monitorowania i zaliczenia praktyk zawodowych są określone w *Regulaminie praktyk zawodowych*. Do obowiązków opiekuna należy m.in. nadzór dydaktyczny nad przebiegiem praktyki, w szczególności w zakresie realizacji programu i wymiaru godzinowego, a także weryfikacja dokumentacji przebiegu praktyki.

Opiekun praktyk na kierunku zarządzanie, na podstawie analizy tzw. *Sprawozdań z przebiegu praktyki zawodowej*, dokonywał analizy ich treści pod kątem osiągania efektów uczenia się (zamieszczonych w sylabusie przedmiotu *Praktyka zawodowa*). Informacje dotyczące organizacji i odbywania praktyk studenckich są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Jednostką wspomagającą organizację i dobór miejsc praktyk jest Akademickie Biuro Karier (ABK), które udostępnia miejsca możliwych do realizacji praktyk na podstawie podpisanych umów i porozumień z pracodawcami.

Praktyki mogą być realizowane w formie praktyki zaaranżowanej przez studenta, który dostarcza z zakładu pracy zgodę na przyjęcie na praktykę (na jej podstawie zawierana jest umowa o organizację praktyki pomiędzy Uczelnią a zakładem pracy) lub praktyki organizowanej przez Uczelnię (w oparciu o zawarte umowy o współpracy pomiędzy WSZOP, a instytucjami OSG). W zależności od wielkości instytucji i zakresu działania ilość praktykantów wynosi od jednego do pięciu. Najważniejszym kryterium doboru podmiotu gospodarczego lub instytucji publicznej do realizacji praktyki jest zbieżność profilu działalności zakładu z kierunkiem studiów.

Na wniosek studenta opiekun praktyk może uznać za sposób realizacji praktyk wykonywaną pracę zawodową (w tym działalność gospodarczą prowadzoną osobiście przez studenta), jeśli jest ona zgodna z zakresem merytorycznym zawartym w programie praktyk i zapewnia realizację założonych w sylabusie przedmiotu efektów uczenia się.

Praktyki zawodowe odbywają się w zakładach pracy, których działalność odpowiada celom i programowi praktyk. W szczególności praktyki odbywają się w instytucjach publicznych, takich jak urzędy administracji publicznej i policji (Komenda Miejska Policji w Jaworznie, Komenda Miejska Policji w Zabrzu, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Pszczynie) oraz inne, np. Urząd Poczty Żory 1, a także w firmach takich, jak: Nexteer Automotive Polan., Porsche Inter Auto Polska, ERGON BHP, NGA HR, SOLVTECH, CONCORDIA, MELISA, Job Impulse Polska, LEAR CORPORATION POLAND II.

Za prawidłowość procedury realizacji praktyk (określoną przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia), zgodnie z jej celami i ustalonym programem odpowiada student. Natomiast zadaniem opiekuna praktyk zawodowych na kierunku zarządzanie, jest wykonywanie zadań nadzoru (w szczególności kontrola jej merytorycznej i formalnej poprawności w zakładach pracy i instytucjach publicznych) oraz wsparcie organizacyjne studentów. Opiekun praktyk zawodowych opracowuje coroczne sprawozdanie, które przedstawiane jest Dyrektorowi KNTiZ. Na podstawie ww. sprawozdań można stwierdzić, że udostępniona infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów.

Ocena prawidłowości realizacji praktyk dokonywana jest przez Opiekuna praktyk na trzech poziomach. Pierwszej oceny dokonuje opiekun praktyk w miejscu pracy studenta uzupełniając tabelę z efektami uczenia się (w pięciostopniowej skali oceniania danego efektu). Drugiej oceny realizacji efektów uczenia się dokonuje opiekun praktyk na podstawie przedstawionego przez studenta sprawozdania, a trzecim poziomem oceny jest rozmowa z opiekunem praktyk w celu ostatecznej weryfikacji bądź uzupełnienia informacji czy i w jakim zakresie dany efekt kształcenia był realizowany. Student zalicza praktykę zawodową etapowo, a rolą opiekuna praktyk jest weryfikacja, które efekty zostały zaliczone na konkretnym etapie praktyk a które student musi zrealizować podczas kolejnej praktyki. Jeżeli w danym zakładzie pracy student nie będzie w stanie osiągnąć określonego efektu uczenia się, wybiera inne miejsce praktyk. Ostatecznie opiekun praktyk przygotowuje sumaryczne zestawienie efektów uczenia się osiągniętych przez studenta, a po weryfikacji osiągnięcia wszystkich założonych efektów uczenia się, student otrzymuje ocenę pozytywną.

Stwierdzonym mankamentem są jednak przyjęte kryteria oceniania praktyk. Na podstawie analizy protokołów zaliczenia praktyk zespół oceniający PKA stwierdził, że w „Protokole zaliczenia praktyki zawodowej” z dnia 10 października 2019 r. opiekun praktyk wystawił wszystkim oceny bardzo dobre (33 oceny bdb., 6 ocen brak).

Opiekun praktyk zawodowych posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe. Osoba ta, oprócz długotrwałego doświadczenia zawodowego, posiada również odpowiednie kompetencje oraz rozległe kontakty osobiste z przedstawicielami firm i instytucji publicznych, co gwarantuje właściwy dobór, realizację i monitorowanie procesu praktyk.

W ramach czynności nadzoru nad realizacją praktyk, opiekun praktyk na kierunku Zarządzanie dokonywał oceny bazy firm i instytucji (w tym oceny wyposażenia stanowisk pracy i kwalifikacji kadry technicznej) oraz weryfikował tę wiedzę na podstawie informacji uzyskanych od studentów, pracodawców oraz wizyt w zakładach pracy (np. przy wizytach studyjnych i wykonywaniu czynności nadzoru nad praktykami).

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk po stronie zakładów pracy (oraz ich liczba) umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Ze względu na odbywanie praktyk przez studentów w większości w tych samych zakładach pracy i instytucjach publicznych, które z WSZOP współpracują już od wielu lat, nie zachodzi potrzeba stałej weryfikacji bazy i kadry tych przedsiębiorstw.

We wstępnej fazie praktyk studenci odbywają szkolenia z zakresu BHP i specjalistyczne szkolenia stanowiskowe. Podczas całego przebiegu praktyki studenci mają wsparcie ze strony doświadczonych pracowników zatrudnionych w poszczególnych instytucjach i firmach. Lokalizacja miejsc praktyk jest na ogół związana z miejscem zamieszkania lub pobytem studentów podczas praktyk.

Analizowana dokumentacja prowadzona jest prawidłowo i dotyczy m.in. skierowań na praktyki, porozumień KNTiZ o organizacji praktyk z zakładami pracy, sprawozdań z praktyk studentów, ich opinii o praktykach, a także opinii opiekunów praktyk. W analizowanych dokumentach dokonywano: precyzyjnego określenia miejsca i terminu odbywania praktyk, charakterystykę instytucji lub firmy, w której student odbywał praktykę, zakresy wykonywanych przez praktykanta czynności w poszczególnych tygodniach oraz wnioski i opinie zakładowego opiekuna praktyk.

Nie bez znaczenia jest fakt, że odbyta praktyka zawodowa na kierunku Zarządzanie przyczynia się do doskonalenia umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności i odpowiedzialności za powierzone zadania, co znalazło potwierdzenie w wykonanych analizach wyników ankiet pracodawców i studentów.

Reasumując należy zaznaczyć, że efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć (co znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji KNTiZ), a treści programowe określone dla praktyk i ich umiejscowienie w planie studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Efekty uczenia się zawarte w sylabusie dla przedmiotu *Praktyka zawodowa* (studia I stopnia) występują również w innych przedmiotach, np. efekt **K_U02** – *potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę poprzez dobór i stosowanie właściwych metod i narzędzi w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w skutecznym porozumiewaniu się wewnątrz organizacji oraz z jej otoczeniem zewnętrznym, z zastosowaniem różnych środków przekazu informacji* jest również realizowany na takich przedmiotach jak: Logika, Technologia informacyjna, Komunikacja społeczna, Psychologia społeczna, Marketing i badania marketingowe, Zarządzanie jakością, Logistyka, Psychologia kierowania i przywództwa, Systemy oceny pracowników, Komunikacja w organizacji, Relacje z mediami, Strategia reklamy i PR, Teoria i praktyka reklamy, Kształtowanie wizerunku organizacji, Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, Ocena pracowników, Systemy organizacji pracy. Natomiast efekty z zakresu kompetencji społecznych, np. **K_K02** – *jest gotów do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych, a w przypadku trudności z samodzielnym ich rozwiązywaniem do zasięgnięcia opinii ekspertów. Dostrzega konieczność uczestniczenia w kreowaniu projektów społecznych rozmaitej natury, objaśniając ich aspekty ekonomiczne, społeczne, prawne, psychologiczne* są realizowane na przedmiotach: Socjologia, Prawo pracy, Podstawy prawa I,

Mikroekonomia, Negocjacje i mediacje biznesowe, Zarządzanie jakością, Rachunkowość, Autoprezentacja i etykieta w biznesie, Psychologia ekonomiczna, Komunikacja w organizacji, Strategia reklamy i PR.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz kierownicy praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie.

W ramach doskonalenia jakości kształcenia Rektor uczelni określa zadania do realizacji na dany rok akademicki, w tym weryfikację procesu kształcenia wybranych programów oraz osiągnięte efekty uczenia się. W roku 2018/2019 zarządzeniem Rektora z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie doskonalenia jakości kształcenia weryfikacja objęła również efekty uczenia się przypisane do praktyk zawodowych. Efekty uczenia się dla kierunku *Zarządzanie* a w tym również z zakresu praktyk były przedmiotem dyskusji z wykładowcami będącymi również interesariuszami zewnętrznymi i studentami w ramach prac Rady Wydziału Humanistyczno-Społecznego. Wnioski z dyskusji były omawiane w ramach posiedzenia Senatu z dnia 13 września 2019 r. uchwała nr 32/2018/19 w sprawie zatwierdzenia efektów uczenia się dla kierunków *Zarządzanie – studia pierwszego i drugiego stopnia profil praktyczny, bezpieczeństwo wewnętrzne - studia pierwszego i drugiego stopnia profil praktyczny oraz studia filologia angielska studia pierwszego stopnia profil praktyczny*. Od roku akademickiego 2019/20 studenci kierowani na praktyki zawodowe praktyk dostarczają również ankiety ewaluacyjne dla pracodawców jak i samych studentów (zgodnie z §8 *Regulaminu praktyk zawodowych studentów Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach*). Po uzyskaniu pierwszych ankiet i opinii opiekuna praktyk możliwe będzie wprowadzenie odpowiednich modyfikacji.

Należy także podkreślić, że realizacja praktyk na kierunku zarządzanie, przygotowujących do wykonywania zawodu (art. 68 ust. 1 ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 t.j.), w tym zarówno program praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk, dobór miejsc odbywania praktyk, kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje opiekunów praktyk, a także infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk, były zgodne z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 t.j.).

Zespół oceniający PKA rekomenduje wprowadzenie i stosowanie transparentnych kryteriów oceny przy zaliczaniu praktyk, gdyż trudno uzasadnić niezwykle wysoki poziom zaliczeń (na ocenę bardzo dobrą wszystkim studentom) w związku z różnym zaangażowaniem studentów w proces realizacji programu praktyk.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Rok akademicki podzielony jest na dwa semestry i obejmuje okres zajęć dydaktycznych oraz sesji egzaminacyjnych. Zajęcia dydaktyczne prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów rozłożone są w poszczególnych semestrach w miarę proporcjonalnie w układzie czasowym, z mniejszym obciążeniem z ostatnim semestrze w związku z praktyką zawodową i przygotowaniem pracy dyplomowej.

Organizacja procesu nauczania uwzględnia potrzebę realizacji zróżnicowanych potrzeb grupowych studentów. Program kształcenia przewiduje możliwość wyboru specjalności oraz seminarium

dyplomowego. Do zajęć do wyboru na studiach pierwszego stopnia przypisano 66 punktów ECTS, a na studiach drugiego stopnia 52 punkty ECTS. W obydwu przypadkach spełniony jest tym samym wymóg realizacji zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS ujętej w programie kształcenia. W przypadku seminarium dyplomowego indywidualne zainteresowania studentów są realizowane poprzez wybór seminarium dyplomowego oraz określenie w uzgodnieniu z promotorem tematyki pracy uwzględniającej zainteresowania naukowe i zawodowe studenta.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA konstrukcja planów zajęć jest odpowiednia. Nie pojawiły się żadne zastrzeżenia dotyczące liczby zjazdów w semestrze. Przedmioty w siatce godzin są według studentów rozłożone odpowiednio, a dopasowana liczba przerw sprawia, że zachowana jest właściwa higiena procesu uczenia się. Ewentualne zmiany w planie zajęć są komunikowane studentom z odpowiednim wyprzedzeniem za pośrednictwem platformy wirtualny dziekanat lub poczty elektronicznej. Studenci pozytywnie wypowiadali się na temat harmonogramu sesji egzaminacyjnej. Zdaniem studentów liczba zaliczeń i egzaminów podczas sesji jest rozłożona na odpowiednią liczbę zjazdów, tak aby nie kumulować zbyt dużej ich ilości w jednym terminie.

Regulamin studiów przewiduje możliwość przyznania studentowi indywidualnej organizacji studiów. Może ona mieć formę indywidualnego programu bądź indywidualnego planu studiów. O odbywanie studiów według ich indywidualnej organizacji mogą w szczególności występować osoby z niepełnosprawnościami. Studenci mają także możliwość studiowania równolegle na innym kierunku lub dokonania wyboru dodatkowej grupy zajęć w Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium Spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy i praktyki w zakresie dyscypliny wiodącej i dyscyplin dodatkowych, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Treści te są ujęte w kartach przedmiotów w odpowiednio rozwiniętej formie, wsparte właściwie dobraną literaturą przedmiotu. Zarówno treści programowe, jak i czas przeznaczony na studia pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. W szczególności wymiar zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich jest zgodny z wymogami przyjętymi dla praktycznego profilu kształcenia.

Struktura programu kształcenia z punktu widzenia wymiaru czasowego przyjętego dla poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia oraz sekwencji ich realizacji jest prawidłowa. Formy prowadzonych zajęć są zróżnicowane i dostosowane do charakteru przedmiotów. Studenci mają możliwość wyboru zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym 30% łącznej liczby punktów ECTS dla całych studiów. Program studiów przewiduje naukę języka obcego na studiach pierwszego i drugiego stopnia odpowiednio na poziomie B2 i B2+.

W kartach przedmiotów wskazano odpowiednio dobrane do każdego z nich metody kształcenia. Pozwalają one na realizację założonych efektów uczenia się, w szczególności na kształtowanie umiejętności o charakterze praktycznym. Studenci wykonują szereg zadań w ramach pracy własnej, co pozwala na kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy i aktywności w procesie uczenia się.

Uczelnia zapewnia możliwość indywidualizacji procesu kształcenia w zależności od potrzeb poszczególnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

–

Zalecenia

–

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Przyjęcia kandydatów na studia dokonywane są na zasadach określonych w Regulaminie studiów oraz w przyjmowanej na dany rok akademicki uchwale Senatu Uczelni w sprawie warunków i trybu rekrutacji na dany rok akademicki. O przyjęcie na studia I stopnia mogą ubiegać się absolwenci szkół średnich posiadający świadectwo dojrzałości, a na studia II stopnia osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów I stopnia licencjackich lub inżynierskich oraz absolwenci studiów II stopnia. Na obydwie stopnie studiów kandydaci przyjmowani są bez egzaminów, a o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń.

W opinii studentów proces rekrutacji na studia był przejrzysty i sprawiedliwy, zapewniał równe szanse każdemu kandydatowi na studia. Studenci nie zgłaszali problemów z uzyskaniem informacji na temat procesu rekrutacji oraz wszelkich wymagań związanych z przyjęciem na studia. Jak sami stwierdzili wszelkie potrzebne z ich perspektywy informacje były dostępne na stronie internetowej uczelni.

Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów, a w przypadku studentów cudzoziemców – w drodze decyzji administracyjnej Rektora. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej Rektora, od której przysługuje odwołanie zawierające wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Warunki i zasady uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w dotychczasowym procesie kształcenia w innej uczelni, w tym zagranicznej określa Regulamin studiów. Są one oparte na zasadach systemu bolońskiego. Uzyskane w innej uczelni efekty uczenia się odnoszące się do zaliczonych w niej przedmiotów wraz z ocenami i przyporządkowanymi im punktami ECTS mogą zostać uznane przez dyrektora Kolegium przyjmującego za równoważne z efektami uczenia się obowiązującymi na kierunku zarządzanie.

Student może przenieść się do WSZOP z innej uczelni, w tym także zagranicznej, na studia I lub II stopnia, na semestr nie wyższy niż następny po zaliczonym na uczelni, z której następuje przeniesienie. Przeniesienie z innej uczelni na ten sam kierunek lub zbliżony może nastąpić nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru studiów. Dyrektor Kolegium określa semestr studiów, na który student zostaje przyjęty na podstawie uznanych efektów uczenia się i okresów kształcenia, a w razie potrzeby wyznacza różnice programowe i termin ich realizacji.

Studenci mają prawo na zasadach określonych w Regulaminie studiów do realizacji części studiów w innej uczelni, w tym zagranicznej, zgodnie z warunkami ustalonymi w porozumieniu lub umowie zawartej z nią przez WSZOP, w tym w programach międzynarodowych dostępnych dla studentów uczelni polskich.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określone są w Regulaminie studiów. Studenci studiów I stopnia zobowiązani są do przygotowania projektu dyplomowego, a studiów II stopnia – pracy dyplomowej. Projekt dyplomowy lub praca dyplomowa powinny odzwierciedlać wiedzę i umiejętności właściwe dla poziomu i kierunku studiów oraz stanowić opracowanie praktycznych zagadnień związanych z kierunkiem studiów. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł lub stopień naukowy. Listy promotorów na dany rok akademicki zatwierdza Rada Kolegium. Na studiach pierwszego stopnia seminaρια dyplomowe prowadzone są w semestrach 5 i 6, a na studiach drugiego stopnia w semestrach 3 i 4.

Informacje na temat procesu dyplomowania są przekazywane podczas spotkania dla studentów pierwszego roku studiów, szczegółowo opisane procedury i terminy znajdują się także w Elektronicznym Niezbędniku Studenta. Każdy student ma możliwość wyboru promotora pracy dyplomowej, której temat jest ustalany indywidualnie. Studenci stwierdzili, że promotorzy są kompetentni i odpowiednio wspierają studenta w procesie powstawania pracy dyplomowej. Ilość czasu przeznaczona na seminaρια oraz indywidualne konsultacje jest w opinii studentów wystarczająca do właściwego przygotowania pracy.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest w szczególności uzyskanie efektów uczenia się przyjętych dla danego stopnia studiów oraz złożenie na studiach I stopnia projektu dyplomowego a na studiach II stopnia – złożenie pracy dyplomowej pozytywnie ocenionej. Wsparciem dla studentów w przygotowaniu się do egzaminu dyplomowego jest na studiach I stopnia repetytorium z nauk o zarządzaniu a na studiach II stopnia seminaorium dyplomowe. Prace dyplomowe weryfikowane są pod względem samodzielności ich przygotowania w systemie antyplagiatowym.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją powołaną przez dyrektora Kolegium. W skład komisji wchodzi przewodniczący i dwóch członków, przy czym w skład komisji dla studiów drugiego stopnia powołuje się osoby posiadające stopień naukowy.

System weryfikacji efektów uczenia się opiera się na rozwiązaniach określonych w regulaminie studiów, planie studiów oraz kartach przedmiotów. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w regulaminie studiów. Uwzględniają one w szczególności wymagania dotyczące zaliczania poszczególnych przedmiotów, etapów studiów (semestrów), jak i całych studiów. Regulamin studiów wprowadza obowiązującą skalę ocen zgodną z powszechnie stosowaną w szkolnictwie wyższym. Szczegółowe kryteria oceny prac i aktywności studentów opracowywane są przez nauczycieli akademickich prowadzących dany przedmiot. Metody weryfikacji efektów uczenia się określone są w kartach przedmiotów i są podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje nauczyciel prowadzący przedmiot. Jest on zobowiązany do przekazania studentom informacji zwrotnej o uzyskanych przez nich ocenach ze sprawdzianów, zaliczeń i egzaminów. W sytuacjach konfliktowych studenci mają, zgodnie z regulaminem studiów, prawo do występowania o komisyjne sprawdzenie ich wiedzy i umiejętności.

Do sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy służą takie metody jak: egzaminy pisemne i ustne, testy jednokrotnego i wielokrotnego wyboru,

kolokwia, opracowania pisemne. Umiejętności weryfikowane są w oparciu o: projekty, prezentacje, sprawozdania, częściowe zadania, zadania praktyczne oraz obserwację studenta podczas pracy w grupie. W trakcie zajęć z aktywnym udziałem studentów weryfikowane są także kompetencje społeczne. Ze względu na praktyczny profil studiów sprawdzeniu i ocenie podlegają także efekty uczenia się związane z praktyką zawodową. Zasadniczą rolę odgrywa tutaj opiekun, który w oparciu o obserwację studenta na praktyce dokonuje oceny realizacji efektów uczenia się z nią związanych i przygotowania studenta do prowadzenia działalności w środowisku zawodowym. Oceny końcowe z przedmiotów wpisywane są przez prowadzącego zajęcia do protokołu zaliczenia zajęć, karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokołu w Wirtualnym Dziekanacie. Ocenę końcową ze studiów odnotowuje się w indeksie i protokole egzaminu dyplomowego.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Podstawą weryfikacji efektów uczenia się są najczęściej prace pisemne. Przedstawione w trakcie wizytacji prace zaliczeniowe i egzaminacyjne w dużym zakresie opierały się na zastosowaniu metod weryfikacji wiedzy (pytania testowe, pytania otwarte, zdania do uzupełnienia itd.). Rzadziej stosowano metody służące weryfikacji umiejętności (rozwiązywanie zadań, dokonywanie księgowień, opracowywanie projektów itp.). Rekomenduje się zwiększenie w ramach prac etapowych i egzaminacyjnych zakresu weryfikacji umiejętności ujętych w efektach uczenia się. Studenci potwierdzili, że prowadzący zajęcia umożliwiają wgląd do ocenionych prac oraz przekazują informacje na temat uzyskanej oceny. Na prośbę osoby z niepełnosprawnością istnieje możliwość dopasowania metod weryfikacji do indywidualnych potrzeb studenta. Istnieje możliwość wydłużenia czasu trwania zaliczenia lub udostępnienie pomocy dydaktycznych.

Analiza tematów prac dyplomowych, których obrona odbyła się w 2019 r. wskazuje na ich zgodność z kierunkiem studiów. Wszystkie prace dyplomowe miały analogiczną strukturę obejmującą 2-3 rozdziały oparte na literaturze przedmiotu i zawierające opisową charakterystykę problemu badawczego podjętego w niej oraz jednego, z reguły wąskiego rozdziału empirycznego. Rozdział empiryczny zawierał przy tym najczęściej wyniki badań ankietowych bądź opierał się na danych sprawozdawczych z badanej jednostki. W części empirycznej wykorzystywano proste narzędzia statystyki opisowej. Rekomenduje się nadanie pracom dyplomowym w większym stopniu charakteru praktycznego i wprowadzenie wymogu szerszego stosowania metod analizy ekonomicznej, finansowej oraz metod statystycznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium Spełnione

Uzasadnienie

Kandydaci na studia muszą wykazać się posiadaniem wykształcenia formalnego, odpowiednio na poziomie szkoły średniej bądź studiów co najmniej pierwszego stopnia. Tryb i warunki rekrutacji kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia przyjęte w Uczelni nie pozwalają na ich selekcję z punktu widzenia możliwości realizacji efektów uczenia się przyjętych dla tego poziomu studiów. Zapewniają one równoprawne traktowanie wszystkich osób ubiegających się o przyjęcie na studia.

Prawidłowo skonstruowane i stosowane są zasady zaliczenia efektów uczenia się zrealizowanych przez studentów w przypadku przeniesienia z innej uczelni bądź odbycia części studiów w uczelni zagranicznej.

System dyplomowania zapewnia dostosowanie tematów prac dyplomowych do dyscypliny naukowej, do której został przyporządkowany kierunek studiów. W pracach dyplomowych ujęte są części empiryczne, ale powinny być lepiej dostosowane do praktycznego profilu studiów. Organizacja egzaminów dyplomowych jest prawidłowa.

Zasady weryfikacji i oceny efektów uczenia się zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów. Studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach oceny prac i etapów kształcenia. W przypadku sytuacji konfliktowych mogą występować o komisijną weryfikację swoich postępów w nauce.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody weryfikacji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia się są określone kartach przedmiotów i podane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości studentów. Analiza prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych i dyplomowych wskazuje, że pozwalały one na weryfikację wiedzy a w dość wąskim zakresie umiejętności. W pracach dyplomowych zbyt rozbudowane były części opisowe oparte na literaturze przedmiotu a zbyt wąskie części empiryczne o charakterze praktycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

–

Zalecenia

–

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki oraz osoby prowadzące zajęcia ze studentami zatrudnieni są w ramach umowy o pracę (14 osób) oraz w ramach umów cywilno-prawnych (24 osoby). Kadre tworzy 4 samodzielnych pracowników nauki, 21 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora oraz 13 nauczycieli z tytułem zawodowym magistra. Dorobek z zakresu nauki o zarządzaniu i jakości posiadają 4 osoby, z ekonomii i finansów 6 osób, z nauk prawnych 5 osób, oraz po jednej osobie z psychologii i nauk socjologicznych, oraz 6 osób z dorobkiem z nauk inżynieryjno-technicznych. Wielu nauczycieli posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w zakresie kształcenia, a także doświadczenie praktyczne z zakresu prowadzonych przedmiotów.

Według dokumentów Uczelni przydział zajęć do realizacji poprzedzany jest analizą planu studiów pod względem wymaganych kompetencji nauczycieli akademickich tj. wykształcenia z właściwej dziedziny/dyscypliny, dorobku naukowego i doświadczenia w realizacji danego przedmiotu, liczby godzin (przy uwzględnieniu pierwszeństwa pracowników zatrudnionych w formie umowy o pracę) oraz doświadczenia praktycznego związanego z realizacją danego przedmiotu. Analiza przydziału zajęć

wszystkich przedmiotów wskazuje na przydział zajęć zgodny z dorobkiem naukowym prowadzącego. Wyjątkiem jest obsada zajęć z przedmiotu *Metodologia badań w naukach o zarządzaniu*.

W realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystuje się doświadczenie badawcze i praktyczne pracowników zdobyte w ramach pracy naukowej związanej, w szczególności z: realizacją przewodów doktorskich (ostatnio zakończone zostały 4 przewody doktorskie), realizacją projektów (udział kadry w projekcie współfinansowanym przez NCBR) i badań własnych.

Część nauczycieli badawczo-dydaktycznych łączy działalność praktyczną z dydaktyką i posiadają kwalifikacje z zakresu: trener biznesu, trener wewnętrzny w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, specjalista ds. kadr i płac, psycholog, certyfikowany coach, radca prawny, adwokat, praktyk z zakresu prawa podatkowego i egzekucji administracyjnej.

Władze Uczelni wskazują, że kadra badawczo-dydaktyczna jest najważniejszy elementem jej potencjału, decydującym o jakości kształcenia i mający wpływ na jej przyszły status. Poszukiwanie kadry następuje w drodze konkursów ofert na stronie ogłoszeniowej MNiSW, w Forum Akademickim oraz poprzez kontakty w środowisku akademickim regionu. Przy podejmowaniu decyzji o zatrudnieniu pracownika badawczo-dydaktycznego następuje analiza dorobku kandydata (wykształcenie, staż pracy, osiągnięcia naukowe, doświadczenie zdobyte poza uczelnią). Kandydat zapraszany jest na rozmowę rekrutacyjną.

Uczelnia wspomaga pracowników badawczo-dydaktycznych w uzyskiwaniu stopni i tytułów naukowych, między innymi poprzez finansowanie przewodów doktorskich. W raporcie samooceny wskazano, że w ciągu ponad 18 lat funkcjonowania Uczelni – 8 pracowników uzyskało doktoraty, jeden uzyskał stopień doktora habilitowanego, trzech uzyskało tytuł profesora, większość ze wsparciem finansowym Uczelni.

Okresowa ocena pracowników badawczo-dydaktycznych przeprowadzana jest przez komisję ds. oceny pracowników dydaktycznych, powołaną przez Rektora. Oceny dokonuje się raz na cztery lata. Podstawą oceny jest arkusz samooceny pracownika, opinia bezpośredniego przełożonego, wyniki ankiet przeprowadzanych wśród studentów oraz hospitacji zajęć.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich w ramach ankietyzacji odbywającej się na koniec każdego semestru studiów. Do przeprowadzenia oceny przygotowany został arkusz semestralnej ankiety studenckiej. W ramach przeprowadzanej ankietyzacji studenci dokonują oceny z zakresu 2-5 lub wybierają 0, co oznacza, że student nie ma zdania lub nie uczestniczył w zajęciach. Studenci mają także możliwość przekazania dodatkowych uwag w ramach dłuższej wypowiedzi. W opinii studentów pytania w ankietach zostały sformułowane poprawnie i umożliwiają właściwą ocenę nauczyciela akademickiego oraz zajęć. Wyniki ankietyzacji elektronicznej są dostępne dla każdego studenta po zalogowaniu w Elektronicznym Niezbędniku Studenta, ponadto są przedstawiane i omawiane z samorządem studenckim.

Ostatnia ocena pracowników badawczo-dydaktycznych została przeprowadzona w 2016 r., w jej wyniku wszyscy uzyskali ocenę pozytywną, trzy osoby otrzymały ocenę wyróżniającą.

Wspieranie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego i dydaktycznego jest realizowane m.in. poprzez następujące działania: obniżanie pensum dydaktycznego nauczycieli akademickich, którzy są w trakcie realizacji przewodów doktorskich, finansowanie udziału pracowników w konferencjach

naukowych, wzbogacanie zbiorów bibliotecznych o specjalistyczne pozycje oraz finansowanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych.

W zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych w roku akademickim 2018/19 wdrożono w Uczelni program szkoleniowy dla kadry badawczo-dydaktycznej, w ramach którego zrealizowano szkolenia: 1) prowadzenia dydaktyki w języku obcym (12 osób); 2) budowania zespołu projektowego (10 osób); 3) efektywnej komunikacji z wykorzystaniem narzędzi informatycznych (15 osób); 4) ochrony danych osobowych (30 osób); 5) budowania programów studiów wg PRK (30 osób).

W roku akademickim 2019/20 zostanie zrealizowana druga część projektu obejmująca szkolenia z tematyki: 1) tworzenia wizualnie atrakcyjnych treści (20 osób); 2) wizualizacji i prezentacji danych z wykorzystaniem MS Excel i MS PowerPoint (20 osób); 3) przygotowanie materiałów i kursów e-learningowych w ramach Blended Learning (20 osób); 4) budowanie zespołu projektowego – komunikacja w zespole (16 osób). Szkolenia były finansowane z funduszy POWER.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy oraz osoby prowadzące zajęcia ze studentami zatrudnieni są w ramach umowy o pracę (14 osób) oraz w ramach umów cywilno-prawnych (24 osoby). Kadre tworzy 4 samodzielnych pracowników nauki, 21 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora oraz 13 nauczycieli z tytułem zawodowym magistra. Kadra posiada dorobek z zakresu nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów, nauk prawnych oraz z psychologii i nauk socjologicznych. Ponadto wspomagana jest grupą osób z dorobkiem z nauk inżynierjno-technicznych. Wielu nauczycieli posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w zakresie kształcenia, a także doświadczenie praktyczne z zakresu prowadzonych przedmiotów.

Analiza przydziału zajęć wszystkich przedmiotów wskazuje na przydział zajęć zgodny z dorobkiem naukowym prowadzącego. Wyjątkiem jest obsada zajęć z przedmiotu „Metodologia badań w naukach o zarządzaniu”.

W realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystuje się doświadczenie badawcze i praktyczne pracowników. Uczelnia wspomaga pracowników badawczo-dydaktycznych w uzyskiwaniu stopni i tytułów naukowych, a także w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych oferując program szkoleniowy dla kadry badawczo-dydaktycznej finansowany z funduszy POWER.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

—

Zalecenia

—

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Baza dydaktyczna, naukowa i biblioteczna Uczelni mieści się w 3 oddalonych od siebie budynkach, których łączna powierzchnia wynosi 7.400 m². Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas wizytacji, zajęcia dla kierunku zarządzanie odbywają się głównie w budynku przy ulicy Bankowej 8 i w budynku przy al. Bolesława Krzywoustego 9. W pierwszym z nich (budynek główny) – siedzibę mają władze Uczelni, mieszczą się jednostki organizacyjne obsługujące studentów oraz pracowników (m.in.: dziekanaty, administracja, biuro karier, promocji, pomieszczenia dla pracowników katedr i zakładów, pokój konsultacyjny), biblioteka, aula (250 osób), sale wykładowe i ćwiczeniowe, laboratoria komputerowe, a także pracownie specjalistyczne dedykowane innym kierunkom kształcenia. Laboratoria komputerowe (10 pracowni) posiadają łącznie 203 stanowiska wyposażone w komputery klasy PC z systemem operacyjnym Microsoft Windows, pakiety ochrony antywirusowej Eset oraz dodatkowe telewizory (monitory LED) podłączone do stanowiska prowadzącego zajęcia. Wszystkie komputery pracują w środowisku sieciowym, posiadają dostęp do Internetu szerokopasmowego w technologii światłowodowej. Aula zaś wyposażona jest w system wideokonferencji oraz kabiny do tłumaczeń symultanicznych.

W oddalonym o ok. 6 km budynku przy al. Bolesława Krzywoustego 9 (dojazd środkami komunikacji miejskiej z budynku przy ul. Bankowej 9 zajmuje ok. 30 min., samochodem 10 min.), w którym odbywa się najwięcej zajęć na ocenianym kierunku, znajdują się dwie aule (każda na ponad 288 osób), sale ćwiczeniowe (11) oraz dwa pokoje konsultacyjne. W trzecim budynku Uczelni przy ulicy Ścigały 9 (oddalony od budynku głównego ok. 1,5 km) – oprócz pracowni tłumaczeń symultanicznych i laboratoriów technicznych – mieści się sala gimnastyczna oraz siłownia wraz z zapleczem sanitarnym. We wszystkich budynkach, studenci i pracownicy mają dostęp do stanowisk komputerowych w wolnej przestrzeni (23 stanowiska), sieci W-Fi, szatni, baru z ciepłymi posiłkami, automatów z napojami, a w budynku przy al. B. Krzywoustego 9, także do kawiarenki internetowej. W celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku we wszystkich budynkach oraz wokół nich prowadzony jest monitoring wizyjny (Regulamin Monitoringu wizyjnego we WSZOP jest dostępny na stronie internetowej Uczelni). Informacje o sposobie bezpiecznego korzystania z infrastruktury, a także plany ewakuacji z budynków są umieszczone w widocznych miejscach. Zgodność infrastruktury i zasad korzystania z niej z przepisami BHP jest zachowana. monitorowane.

Uczelnia posiada licencje grupowe i jednostanowiskowe na 32 oprogramowania specjalistyczne wykorzystywane do celów dydaktycznych - ok. 15 wykorzystywanych jest na kierunku zarządzanie, m.in.: Sage Symfonia Start (ilość licencji: 60), Comarch ERP (ilość licencji: 203), PentaSoft (ilość licencji: 203); Microsoft Project (ilość licencji: 203), NVU (ilość licencji: 203), Microsoft Visio (ilość licencji: 203), Enova 365 (ilość licencji: 203), Program Płatnik (ilość licencji: 40), Magnet AXIOM (ilość licencji: 1).

Salę wykładową i ćwiczeniową są dobrze wyposażone: tablice (w dużej części kredowe), projektory multimedialne, ekrany, nagłośnienie, a ich liczba i wielkość jest dostosowana do liczby studentów i liczebności grup, co zweryfikowano w trakcie hospitacji zajęć. We wszystkich salach wyposażenie było sprawne i w pełni wykorzystywane przez prowadzącego zajęcia.

Ponadto w Uczelni funkcjonują serwisy internetowe wspomagające studiowanie:

- serwis Wirtualny Dziekanat (WD) – zapewnia dostęp do szeregu informacji dotyczących przebiegu studiów, opłat, personalizację informacji dla studentów, a także umożliwia rekrutację na studia,
- opracowany przez informatyka Uczelni serwis informatyczny dla studentów – Elektroniczny Niezbędnik Studenta (ENS) zawierający program studiów, materiały dydaktyczne, informacje dotyczące nauczycieli akademickich i opiekunów praktyk, a także akty prawne i różnego rodzaju formularze (druki),
- platforma Moodle - służąca do roku 2019 kształceniu na odległość (e-learning) - obecnie służy głównie do publikacji materiałów do zajęć oraz jako forma komunikacji (np. fora dyskusyjne, quizy) i łączy do zasobów internetowych.

Biblioteka wraz z czytelnią mieści się w budynku przy ulicy Bankowej 8. Znajdują się w niej 22 miejsca pracy, 3 stanowiska komputerowe pozwalające na przeglądanie zawartości materiałów multimedialnych oraz dostęp do elektronicznych baz danych, a także 2 kabiny multimedialne wyposażone m.in.: w program do analizy danych (STATISTICA). Jest ona czynna od wtorku do piątku w godzinach 9.00 – 16.00, a w sobotę od godz. 8.00 – 16.00. Katalog funkcjonuje w wersji elektronicznej w oparciu o program biblioteczny Libra2000, który umożliwia zamówienia i rezerwacje pozycji z księgozbioru w wypożyczalni i w czytelni on-line. Księgozbiór (ponad 18.500 woluminów) skatalogowany jest według dziedzin nauki, zawiera pozycje w językach obcych, głównie angielskim. Ponadto biblioteka oferuje pozycje beletrystyczne (również w języku angielskim), bogaty zbiór multimedialny, czy płyt CD. Prenumerata czasopism naukowych (włącznie z dostępem on-line) dedykowanych dla kierunku zarządzanie obejmuje 18 pozycji i 6 pozycji popularno-naukowych (informacje zawarte na stronie www biblioteki). Biblioteka oferuje studentom i pracownikom dostęp do:

- Wirtualnej Biblioteki Nauki – książki, czasopisma - głównie Wydawnictwa Elsevier, narzędzia do gromadzenia i analizy dorobku naukowego SciVal i InCites (dostęp na komputerach biblioteki),
- cyfrowych bibliotek internetowych IBUK Libra i NASBI - dostęp do ok. 180 pozycji książkowych dedykowanych kierunkowi *Zarządzanie*, dostęp w sieci uczelnianej oraz poza siecią po uzyskaniu kodu dostępu (przedstawiono listy oferowanych przez bibliotekę pozycji),
- Systemu Informacji Prawnej „Legalis” udostępniającego komplet aktów źródłowych od 1918 r. z bazą orzecznictwa, w tym niepublikowane orzecznictwo Sądu Najwyższego (dostęp w czytelni),

a także umożliwia realizację wypożyczeń z bibliotek innych uczelni w kraju i za granicą.

W trakcie roku akademickiego w bibliotece organizowane są wydarzenia kulturalne w postaci wernisaży, spotkań autorskich, wystaw i odczytów (informacje i relacje na stronie www biblioteki).

W czasie wizytacji przejrano regały z dostępną w czytelni literaturą ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dedykowanych kierunkowi zarządzanie i zgodności z opisem w 5.6. System biblioteczno-informacyjny Uczelni Raportu Samooceny. Zweryfikowano dostępność 10 losowo wybranych pozycji literatury obowiązkowej. W zasobach biblioteki: 2 pozycje były niedostępne (Nowak E., *Analiza sprawozdań finansowych*. PWE. Warszawa 2017; Maćkowiak E., *Wielowymiarowe podejście do zarządzania wartością w małym i średnim przedsiębiorstwie*, CeDeWu, Warszawa 2019); 1 pozycja była

dostępna (współautorstwa Messner, Pfaff), ale w zdezaktualizowanym już wydaniu z 2010 roku (Pfaff J., *Podstawy rachunkowości finansowej*, Wydawnictwo SKwP, Warszawa 2016). Pozostałe pozycje były dostępne w 1-3 egzemplarzach (zawsze 1 z nich był dostępny w czytelni). W czasie wizytacji z czytelni korzystała 1 osoba, 2 inne – z wypożyczalni. Z informacji uzyskanych od studentów podczas hospitacji zajęć wynika, że materiały dostarczane przez prowadzących zajęcia są wystarczające do zaliczenia przedmiotu, dlatego korzystają oni z zasobów biblioteki i czytelni rzadko lub nawet w ogóle.

Infrastruktura dydaktyczna oraz biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób/studentów z dysfunkcją wzroku i słuchu. I tak:

- w każdym laboratorium komputerowym znajduje się stanowisko dla osób niedowidzących (monitor o dużej przekątnej ekranu – 24 cale; telewizor – 46 cale),
- w 3 salach dydaktycznych zamontowane są urządzenia ułatwiające przyswajanie wiedzy przez osoby niedowidzące i niedosłyszące (elektryczny ekran i centralka sterująca głosem),
- aula główna (ul. Bankowa 8) jest przystosowana do realizacji wykładów z transmisją TV on-line i wykorzystaniem pętli indukcyjnej dla osób niedosłyszących,
- w bibliotece kabiny multimedialne wyposażone są w specjalistyczne oprogramowanie pozwalające osobom niewidomym lub niedowidzącym na korzystanie ze środowiska Windows, czytanie książek w formie e-book oraz zapisanych w plikach tekstowych (SuperNova oraz IVONA Reader).

Widoczny brak dostosowania infrastruktury Uczelni dla osób z niepełnosprawnością ruchową (podnoszony w Raporcie z wizytacji z 2014 roku) – w budynku przy ul. Bankowej, w których odbywa się część zajęć, nie ma podjazdów, odpowiednio dostosowanych toalet, wind, a klatki schodowe są często wąskie. Jedynym udogodnieniem – które może być dedykowane osobom z niepełnosprawnością ruchową – jest system wizyjny w auli głównej umożliwiający udostępnienie wykładów na żywo oraz prezentacji z rzutnika multimedialnego (dla 10 osób). Z uzyskanych podczas wizytacji informacji wynika, że studentów z niepełnosprawnościami w skali Uczelni jest niewielu – ok. 30 osób, co może być wynikiem ograniczonej dostępności dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Działania powołanego przez Rektora Pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnością, skupia się głównie na sferze finansowej, tzn. możliwościach pozyskania środków oraz formach dofinansowania studiów dla osób z niepełnosprawnością. Zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi podczas wizytacji – brak dostosowania infrastruktury do wymagań osób z niepełnosprawnością wynika z ograniczonych możliwości finansowych Uczelni, ale też w przypadku budynku głównego z konieczności sprostania wymogom konserwatora zabytków. Jak poinformowano – Uczelnia uzyskała dofinansowanie z NCBR w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 na realizację projektu: *Sprawną uczelnią – sprawny student. Model wsparcia studentów z niepełnosprawnością w WSZOP w Katowicach* i w jego ramach nastąpi likwidacja barier architektonicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Rekomenduje się dostosowanie infrastruktury uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Na Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, zasobów informacyjnych i edukacyjnych zgodnie z przyjętymi na Uczelni zasadami. Ocena infrastruktury dydaktycznej – stanu i wyposażenia – dokonywana jest raz w miesiącu przez pracowników działu administracji; laboratoria komputerowe monitorowane są na bieżąco (wykładowcy, kierownicy laboratoriów) oraz – raz w miesiącu – przez pełnomocnika dyrektora Kolegium ds. infrastruktury laboratoryjnej. Kontrole BHP dotyczące stanu technicznego obiektów przeprowadzane są zgodnie z

obowiązującymi przepisami. W przypadku zasobów bibliotecznych – zgodnie z uzyskanymi podczas wizytacji informacjami – przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego sprawdzeniu podlegają karty przedmiotów pod kątem dostępności wskazanej literatury.

Infrastruktura dydaktyczna jest systematycznie rozwijana i doskonalona (przedstawiony dokument: Zadania zrealizowane w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach w zakresie organizacji i rozwoju infrastruktury 2018-2019); znacząco w ramach realizacji grantów i programów unijnych (informacje strony www.Uczelni). Zgodnie z uzyskanymi podczas wizytacji informacjami, pracownicy oraz studenci mają realny wpływ na rozwój i doskonalenie infrastruktury poprzez: możliwość bezpośredniego zgłaszania przez pracowników zapotrzebowania na pomoce dydaktyczne, literaturę, a w przypadku studentów - uwagi i propozycje mogą być zgłaszane w ramach ankietyzacji oraz przez Samorząd Studencki, m.in.: na posiedzeniach Senatu czy Rady Kolegium.

Przeprowadzona wizytacja zaplecza dydaktyczno-naukowego, a także hospitacje zajęć potwierdziły sprawność i nowoczesność wykorzystywanej w trakcie realizacji zajęć infrastruktury informatycznej, wyposażenia technicznego sal dydaktycznych oraz specjalistycznego oprogramowania. W odniesieniu do stanu opisanego w poprzednim raporcie z wizytacji w dniach 8-9 maja 2014 roku, można zauważyć poprawę, unowocześnienie infrastruktury dydaktycznej oraz zwiększenie jej dostępności dla osób niedowidzących i niedosłyszących (m.in.: dzięki finansowaniu uzyskanemu z MNiSW – informacje na stronie www.Uczelni) i w znikomym stopniu dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna są zgodne z potrzebami procesu nauczania i dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup, nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Brak dostosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, w sposób zapewniający pełny ich udział w kształceniu. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są w zasadzie zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się (w zasobach bibliotecznych zidentyfikowano 3 przypadki braków w zakresie literatury zalecanej w sylabusach oraz 1 w zakresie jej aktualizacji); są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej; są dostosowane do potrzeb osób niedowidzących i niedosłyszących.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, pracownicy i studenci mają realny wpływ na rozwój i doskonalenie infrastruktury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

–

Zalecenia

—

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na kierunku zarządzanie w Kolegium Nauk Technicznych i Zarządzania (KNTiZ) WSZOP w Katowicach współpraca z podmiotami zewnętrznymi prowadzona jest w sposób sformalizowany. Obejmuje ona przede wszystkim umowy i porozumienia na realizację kształcenia praktycznego studentów, zarówno zajęć praktycznych z wykorzystaniem bazy zewnętrznej, jak też praktyk zawodowych. Mocną stroną współpracy są systematyczne, wieloletnie i często bezpośrednie (także nieformalne) relacje kadry dydaktycznej KNTiZ z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności z takimi firmami, jak: *Nexteer Automotive Polan.*, *Porsche Inter Auto Polska*, *ERGON BHP*, *NGA HR*, *SOLVTECH*, *CONCORDIA*, *MELISA*, *Job Impulse Polska*, *LEAR CORPORATION POLAND II* i wiele innych.

KNTiZ przygotowuje swoich absolwentów do pracy w przedsiębiorstwach, firmach produkcyjnych i usługowych, administracji publicznej (samorządowej oraz państwowej), a także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Absolwenci posiadają szeroką wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz nabywają umiejętności, niezbędne do zarządzania zespołem lub firmą w warunkach rynkowych. Absolwenci tego kierunku stają się specjalistami z zakresu zarządzania m.in. zasobami ludzkimi, projektami, kadrami i płacami, i dlatego są ciągle poszukiwani na rynku pracy.

Ukończenie studiów II stopnia rozszerza wiedzę absolwentom i umożliwia podjęcie pracy na stanowiskach zarówno pracowniczych, jak i kierowniczych różnych szczebli zarządzania.

W ramach współpracy z otoczeniem gospodarczo-społecznym (OSG) studenci kierunku zarządzanie uczestniczą również w cyklicznych wyjazdach (wizytach studyjnych), organizowanych m. in. do takich firm, jak: *Zakłady Badań i Atestacji ZETOM*, *Elektrobudowa Katowice*, *SALDIO*, *K-Construction*, *DANON*, *MAGNA Formpol Tychy*.

Przedmiotem regularnej konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, w tym przedsiębiorcami jest koncepcja kształcenia, efekty uczenia się i program kształcenia. Konsultacje te pozwalają na szybkie i właściwe reagowanie na aktualne potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez modyfikowanie koncepcji kształcenia, jej celów i profilu, a co za tym idzie efektów uczenia się i programu kształcenia. Zgłaszanie uwag i zmian do programu studiów i programu kształcenia w KNTiZ ma na celu doskonalenie i dostosowanie programu kształcenia do aktualnych i perspektywicznych potrzeb rynku pracy.

W Kolegium Nauk Technicznych i Zarządzania działa tzw. Rada Programowa, (powołana w 2017 r. przez Dziekana WNT na podstawie Zarządzenia nr 9/2016/2017 w sprawie powołania Rady Programowej Wydziału Nauk Technicznych), której członkami są przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Rada jest organem doradczym oraz wspierającym przygotowanie praktyczne studentów do realizacji zadań na rynku pracy w zakresie: procesu nauczania (wykłady otwarte, kursy prowadzone przez ekspertów z przedsiębiorstw, warsztaty i szkolenia), a także wsparcia finansowo-

rzeczowego dotyczącego wyposażenia laboratoriów diagnostycznych i współpracy z Akademickim Biurem Karier, np. w zakresie realizacji praktyk zawodowych oraz proponowania miejsc pracy dla absolwentów. Inną formą wsparcia procesu kształcenia przez Radę są spotkania z absolwentami kierunku zarządzanie, którzy zajmując stanowiska kierownicze dzielą się swoim doświadczeniem ze studentami. Opinie pracodawców o przydatności wiedzy zdobytej w trakcie studiów we WSZOP, są analizowane przez władze Uczelni i konsultowane z członkami Rady.

W ramach realizowanego projektu *Program wysokiej jakości staży dla studentów WSZOP w Katowicach*, nawiązano ścisły i bezpośredni kontakty z 22 przedsiębiorstwami i instytucjami publicznymi (m.in. *DOMBUD Katowice, Ecol Rybnik, Future Processing Ukraine TOW, Kolej Linowa Czantoria KPPSP Mikołów, Optimax, Ośrodkiem Szkolenia i Rzecznictwa Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego z Krakowa*, a także komendami: *Straży Miejskiej w Częstochowie oraz Policji: w Jaworznie, w Zabrze, w Chrzanowie i w Pszczynie*), które są partnerami dla realizacji praktyk zawodowych, a ich przedstawiciele zostali zaproszeni do udziału w pracach Rady Konsultacyjnej.

Wsparciem w planowaniu i realizacji działań ww. Rady programowej są także opinie innych interesariuszy zewnętrznych (np. instytucji publicznych, w tym jednostek samorządowych), które odgrywają istotną rolę w ocenie realizacji zakładanych efektów uczenia się. W tym celu KNTiZ wykorzystuje posiadaną dokumentację po odbytych praktykach i stażach studentów, a także wywiady prowadzone w czasie konferencji i tzw. *Targów Pracy*. Analizowane są również raporty z moderowanych spotkań z pracodawcami, a także notatki z dyskusji na temat ich oczekiwań w stosunku do wiedzy absolwentów, ich kompetencji oraz umiejętności, jako kandydatów do pracy. Studenci kierunku Zarządzanie biorą udział we współtworzeniu systemu budowania postawy proaktywnej.

Wieloletnia efektywna współpraca ww. interesariuszy zewnętrznych z uczelnianym Zespołem do Spraw Jakości Kształcenia umożliwia doskonalenie i modyfikację oferty dydaktycznej, z uwzględnieniem aktualnych trendów na rynku pracy, jest też gwarantem ciągłości i obiektywności oceny jakości kształcenia.

KNTiZ może poszczycić się doskonałymi stosunkami z absolwentami kierunku, którzy nie zaprzestają kontaktów z Uczelnią po zakończeniu studiów. Dołączając do grupy interesariuszy zewnętrznych stają się oni doskonałymi partnerami na wszystkich poziomach współpracy z KNTiZ.

W KNTiZ prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów. Poprzez realizację praktyk zawodowych, realizowanych w wielu lokalnych zakładach pracy, władze Uczelni otrzymują informację o potrzebach otoczenia społeczno-gospodarczego tj. o kompetencjach niezbędnych do podjęcia pracy przez absolwentów WSZOP.

Przykładem współpracy są też okresowo organizowane spotkania z ww. interesariuszami zewnętrznymi, np. w ramach uroczystości uczelnianych i konferencji na WSZOP, a także spotkań okolicznościowych. Na spotkaniach omawiane są m.in. programy studiów, przy czym wskazywane są głównie te przedmioty, które są ich zdaniem najbardziej pożądane i mogą dać najlepsze efekty

w przygotowaniu absolwentów do wejścia na rynek pracy. Źródłem informacji są również opinie, w których pracodawcy przekazują swoje uwagi dotyczące realizacji praktyk zawodowych studentów.

Kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym w istotny sposób wpływają na formułowanie, realizację oraz doskonalenie koncepcji kształcenia KNTiZ. Pozwalają zorientować się, co do oczekiwań i możliwości przyszłych absolwentów, umożliwiają monitoring i ocenę efektów nauczania w trakcie studiów, a poprzez kontakty z absolwentami oraz pracodawcami, dają podstawy dostosowania profili zawodowych (specjalizacji) do potrzeb rynku pracy. Przykładem takiej współpracy są prace wdrożeniowe studentów Zarządzania na rzecz OSG, np. *badania przemysłowe oraz badania w ramach eksperymentalnych prac rozwojowych związanych z zadaniami prototypowego systemu SMART ID CARD* (umowa z firmą TENVIRK), *badania dotyczące świadomości kultury bezpieczeństwa pracy wśród pracowników MARITEX 2* (badania wykonane dla Zarządu Maritex2 na tej podstawie zarekomendowano cykl szkoleń dla pracowników firmy).

Kolejnym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest współpraca z instytucjami rynku pracy w ramach realizacji praktyk zawodowych, realizowanych poprzez KNTiZ. Akademickie Biuro Karier realizuje bieżące zadania dotyczące procesu budowania relacji Uczelni z rynkiem pracy, związane z organizacją praktyk zawodowych oraz z przygotowaniem studentów do wejścia na rynek pracy.

Wymiernym obszarem współpracy Uczelni z OSG jest realizacja prac dyplomowych na rzecz lokalnych firm, np. *Rola szkoleń w procesie rozwoju pracowników na przykładzie handlowców w firmie TERG*, *Percepcja systemu motywacyjnego wśród pracowników Poczty Polskiej w zależności od wysokości wynagrodzenia i stażu pracy*, *Rekrutacja i dobór pracowników na przykładzie Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Oświęcimiu*, *Outsourcing jako współczesna metoda zarządzania przedsiębiorstwem transportowym na przykładzie firmy ANKO*.

Na podstawie dokonanej analizy dokumentacji KNTiZ, przeprowadzonych konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego należy uznać, że współpraca z tymi instytucjami jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy (np. organizacji praktyk, wolontariatów, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się, analiz potrzeb rynku pracy), adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Ocena form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów jest weryfikowana przy okazji realizacji praktyk studenckich, jak również indywidualnych konsultacji kierowników praktyk zawodowych na kierunku Zarządzanie z przedstawicielami firm.

Dzięki podejmowanym działaniom, jakość kształcenia na kierunku Zarządzanie w KNTiZ znajduje uznanie zarówno w opinii pracodawców, którzy chętnie zatrudniają absolwentów, jak też w opinii samych studentów i absolwentów, którzy na bazie nabytych umiejętności otrzymują zatrudnienie w regionalnych firmach lub podejmują własną działalność gospodarczą w obszarze zastosowania rozwiązań dotyczących ekonomii, zarządzania i pokrewnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona przez KNTiZ współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, np. organizacji praktyk oraz wizyt studyjnych, realizacji wdrożeniowych prac dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się.

Należy podkreślić, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi KNTiZ współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej oraz lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

–

Zalecenia

–

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia zgodnie ze Strategią WSZOP na lata 2016 – 2021 jest realizowane poprzez wspólne studia z partnerami zagranicznymi, tworzenie programów studiów w języku angielskim, rozszerzanie oferty dla programu Erasmus+, udział kadry w konferencjach zagranicznych, realizację seminariów naukowych dla pracowników uczelni zagranicznych, z którymi Uczelnia ma zawarte umowy. Obecnie Uczelnia ma zawarte ramowe umowy o współpracy dydaktyczno-naukowej (wymiana studentów oraz pracowników) z 40 uczelniami ukraińskimi. Jak poinformowano podczas wizytacji - realna współpraca ogranicza się do 12 uczelni i dotyczy programu wspólnych studiów (Program 2 Dyplomy), a także seminariów szkoleniowych dla ukraińskich wykładowców. Ponadto w ramach realizacji programu Erasmus+, Uczelnia współpracuje z 23 uczelniami zagranicznymi, m.in.: z Austrii, Czech, Włoch 3, Niemiec 2, Belgii, Chorwacji 5, Estonii, Grecji, Turcji 2, Bułgarii, Hiszpanii, Słowacji, Portugalii, Litwy 2 (w tym 13 dedykowanych jest dla kierunku zarządzanie).

Z uzyskanych w trakcie wizytacji informacji i przedstawionej dokumentacji wynika, że:

- w 2019 roku 5 pracowników uczestniczyło w wyjazdach studyjnych - Finlandia, Wielka Brytania (Wykaz osób uczestniczących w wyjazdach studyjnych organizowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach projektu: Liderzy w zarządzaniu uczelniami” realizowanym w ramach III osi priorytetowej Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój),

- 13 cudzoziemców studiuje na pierwszym i drugim stopniu (m.in. z Ukrainy, Białorusi, Libanu, Gruzji, Azerbejdżanu), a 29 studentów z ukraińskich uczelni studiuje w języku polskim w ramach Programu 2 Dyplomy,

- w 2018 roku 24 nauczycieli akademickich z ukraińskich uczelni zostało przeszkolonych m.in.: w zakresie systemu kształcenia akademickiego w Polsce, budowania programów studiów, zapewniania jakości nauczania, programu antyplagiatowego,

- w latach 2014 – 2019 zajęcia na kierunku zarządzanie (m.in.: przedmioty: koncepcje zarządzania, standardy zarządzania strategicznego, podstawy zarządzania, marketing międzynarodowy, marketing, zarządzanie międzykulturowe) prowadziło 5 zagranicznych wykładowców, w tym 1 nauczyciel języka rosyjskiego (Zestawienie zagranicznych wykładowców prowadzących zajęcia w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach w latach 2013 – 2019),

- w latach 2015 – 2019 pracownicy Uczelni wygłaszali referaty na 11 międzynarodowych konferencjach organizowanych w kraju (także przez WSZOP) i przez zagraniczne uczelnie (również on-line) – tematyka 5 konferencji dotyczyła kierunku zarządzanie (Sprawozdanie: *Współpraca Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach z uczelniami zagranicznymi w zakresie realizacji badań naukowych*),

- w programie Erasmus+ udział wzięło 28 pracowników (w tym 5 z kierunku zarządzanie), 32 studentów (w tym 7 z kierunku zarządzanie), 12 studentów zrealizowało zagraniczne praktyki (w tym 8 z kierunku zarządzanie), do WSZOP przyjechało 10 pracowników i 24 studentów – w wykładach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców uczestniczyli studenci kierunku zarządzanie, zaś zagraniczni studenci uczestniczyli w wykładach oferowanych w ramach kierunku zarządzanie.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich oraz studentów poprzez m.in.:

- podnoszenie kompetencji językowych – poza programowe kursy języka angielskiego dla najlepszych studentów, zaawansowane, specjalistyczne kursy dla pracowników (w 2018/19 kurs ukończyło 12 osób), zakup dostępu platformy *Lerni* – dla 1000 osób (możliwość nauki jednego z pięciu dostępnych języków obcych),

- udogodnienia przewidziane w regulaminie studiów, m.in.: w postaci indywidualnej organizacji studiów, uznania punktów ECTS zagranicznej uczelni (*Regulamin studiów Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, Załącznik do Uchwały nr 41/2018/19 Senatu WSZOP z dnia 30 września 2019*), czy też obniżenie czesnego dla wyjeżdżającego studenta,

- pomoc koordynatora z ramienia Uczelni w zakresie organizacji i dopełnienia formalności związanych z wyjazdem zagranicznym,

- wprowadzenie 2-4 godzin zajęć w języku angielskim w ramach przedmiotu *Psychologia w zarządzaniu* oraz *Propedeutyka modeli coachingowych*,

- wprowadzenie możliwości przygotowania pracy dyplomowej w języku angielskim, a także realizację prac dyplomowych w zagranicznych uczelniach partnerskich,

- przygotowanie anglojęzycznej ścieżki kształcenia na kierunku zarządzanie.

Koordinator wyjazdów zagranicznych przeprowadza okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, a ich rezultaty sprawozdaje na posiedzeniu Senatu wraz z propozycjami intensyfikacji

umiędzynarodowienia (w trakcie wizytacji przedstawiono: Sprawozdanie z realizacji programu Erasmus/ Erasmus+ stan na dzień 29 czerwca 2019 r.)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na WSZOP w Katowicach. Uczelnia stwarza dobre warunki rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, a także posiada ofertę kształcenia w języku angielskim. Stopień umiędzynarodowienia kształcenia (skala, zakres, zasięg) podlegają okresowej ocenie i są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia różnorodne mechanizmy wsparcia studentów zarówno w procesie uczenia się, jak i rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym. Oferowane wsparcie jest dostosowane do różnych grup studentów i przejawia się zarówno w funkcjonujących na Uczelni jednostkach organizacyjnych, obowiązujących procedurach, a także nieformalnym podejściu pracowników Uczelni do indywidualnych potrzeb studentów. Oferowane wsparcie jest dostosowane zarówno do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, studentów zagranicznych, aktywnych zawodowo, studentów rodziców, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz osiągających sukcesy naukowe, sportowe, artystyczne lub wyróżniających się w inny sposób. Dla wszystkich grup studentów Uczelnia stwarza jednakowe możliwości i warunki pełnego uczestniczenia w procesie uczenia się.

Wsparcie i opiekę dydaktyczną zapewniają nauczyciele akademicy, którzy indywidualnie podchodzą do potrzeb studentów oraz angażują ich do osiągania efektów uczenia się dzieląc się przy tym praktycznym doświadczeniem zdobytym we własnej działalności zawodowej. Potwierdzili to studenci obecni podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA, którzy stwierdzili ponadto, że zawsze mogą liczyć na pomoc i zaangażowanie ze strony prowadzących zajęcia. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów także poza godzinami zajęć podczas cotygodniowych dyżurów, do których przeprowadzenia zobowiązuje Zarządzenie Rektora WSZOP w sprawie zasad realizacji przez nauczycieli akademickich obowiązków dydaktycznych. Terminy dyżurów oraz adresy mailowe prowadzących zajęcia są dostępne dla studentów po zalogowaniu do uczelnianej platformy Wirtualny Dziekanat,

a także w Elektronicznym Niezbędniku Studenta. Wsparcie w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich ocenia się pozytywnie, studenci mogą liczyć na indywidualne podejście i właściwy kontakt z prowadzącym zajęcia co umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Bieżącą pomoc studentom w trakcie studiów zapewnia opiekun roku, który jest powoływany przez dyrektora Kolegium spośród nauczycieli akademickich. Opiekun informuje studentów o zasadach i procedurach obowiązujących na Uczelni oraz zakresie oferowanego wsparcia. Udziela także pomocy przy korzystaniu z uczelnianych platform elektronicznych oraz reaguje w sytuacjach problemowych. Opiekun roku pośredniczy ponadto w wymianie informacji pomiędzy studentami, a władzami Uczelni przekazując wnioski oraz uwagi studentów. Oprócz opiekuna roku, który stanowi pierwsze źródło pomocy w różnych sprawach, studenci mogą także liczyć na wsparcie opiekuna praktyk oraz Pełnomocnika ds. dyplomowania. Pierwszy z nich odpowiada za pomoc w realizacji obowiązkowej praktyki studenckiej, dokonuje także zaliczenia praktyk, drugi wspiera w wyborze promotora oraz udziela informacji na temat procedur obowiązujących w procesie dyplomowania.

Wsparcie administracyjne zapewnia dziekanat, w którym studenci mają możliwość uzyskiwania informacji i pomocy na studiach. W opinii studentów pracownicy dziekanatu są odpowiednio wykwalifikowani i kompetentni oraz służą pomocą każdemu studentowi. Dziekanat jest otwarty w godzinach dostosowanych zarówno do studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Wsparcie administracyjne zapewnia także funkcjonująca na uczelni platforma Wirtualny Dziekanat, po zalogowaniu do której studenci mają dostęp m.in. do danych o postępach w nauce, planów zajęć, płatnościach, a także komunikatów zamieszczanych przez pracowników dziekanatu.

Studenci zagraniczni mogą liczyć na wsparcie Działu Współpracy Międzynarodowej, który zapewnia pomoc dla studentów w odnalezieniu się po przyjeździe do nowego kraju. Pracownicy działu komunikują się w językach obcych: angielskim, francuskim oraz ukraińskim, udzielają informacji na temat legalizacji pobytu, zasadach obowiązujących w codziennym funkcjonowaniu w Polsce oraz pomagają znaleźć miejsce zamieszkania. Organizowane są także spotkania integrujące studentów zagranicznych ze społecznością akademicką Uczelni. Dodatkowym wsparciem dla studentów zagranicznych jest możliwość wzięcia udziału w kursie z języka polskiego.

Na Uczelni funkcjonuje Akademickie Biuro Karier, które zapewnia studentom wsparcie w rozwoju zawodowym oraz w wejściu na rynek pracy. Studenci mogą skorzystać z bogatej oferty biura, m.in. z indywidualnego doradztwa zawodowego, warsztatów, szkoleń oraz certyfikowanych kursów, projektów realizowanych w ramach programu PO WER, a także spotkań z pracodawcami. Akademickie Biuro Karier prowadzi także bazę ofert pracy, praktyk i staży, w której wiele ofert skierowanych jest do studentów kierunku zarządzanie. Projekty realizowane w ramach pozyskanych przez ABK środków zewnętrznych dotyczyły wzrostu kompetencji w odpowiedzi na potrzeby rynku pracy oraz realizacji krajowych i zagranicznych płatnych staży dla studentów. Jeden z pracowników biura zajmuje się doradztwem zawodowym, wykorzystując przy tym profesjonalne narzędzia diagnostyczne w celu określenia predyspozycji zawodowych i osobowościowych studentów takich jak: Analiza Profilu Osobowego, Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji, Inwentarz Motywacji Osiągnięć. Działalność Biura Karier w zakresie zwiększania kompetencji zawodowych studentów, wsparcia w uzyskiwaniu wartościowych na rynku pracy kompetencji zawodowych oraz realizacji programów skierowanych na rozwój zawodowy studenta, ocenia się pozytywnie i stanowi istotną pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy. Studenci pozytywnie wypowiadali się także na temat wsparcia pracowników ABK w odnalezieniu miejsca odbywania praktyk.

Studenci mogą korzystać ze świadczeń pomocy materialnej w postaci stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium ministra za wybitne osiągnięcia oraz zapomogi. O przyznanie stypendium studenci mogą ubiegać się na podstawie wniosku złożonego w dziekanacie. Wzory wniosków, wymagania, dodatkowe informacje oraz regulamin pomocy materialnej są dostępne dla każdego zainteresowanego. Wszelkiego wsparcia w tym zakresie udzielają pracownicy dziekanatu oraz opiekunowie roku. Przy przyznawaniu stypendium rektora dla najlepszych studentów uwzględniane są średnia ocen, osiągnięcia w obszarze naukowym, artystycznym oraz wysokie wyniki w osiągnięciach sportowych. Podziału środków na świadczenie pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z Samorządem Studenckim. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA pozytywnie wypowiadali się na temat systemu pomocy materialnej, przejrzystości obowiązujących procedur, dostępności do informacji oraz terminach wypłacania świadczeń.

Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, w którym zasiadają przedstawiciele studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Członkowie Samorządu Studenckiego zasiadają w Senacie oraz Radzie Kolegium, gdzie przedstawiają opinie społeczności studentów, w tym np. na temat programów studiów. W ramach prowadzonej działalności Samorząd Studencki organizuje różnego rodzaju wydarzenia kulturalne i integracyjne dla studentów oraz przekazuje na bieżąco potrzeby studentów do władz Uczelni. Ponadto pomaga w rozpowszechnianiu wśród studentów informacji na temat obowiązujących na Uczelni procedur, harmonogramu roku akademickiego oraz informacji o praktykach i procesie dyplomowania. Podczas spotkania zespołu oceniającego PKA przedstawiciele Samorządu Studenckiego, stwierdzili, że otrzymują odpowiednie wsparcie merytoryczne w zakresie realizowanych projektów, a ich głos jest uwzględniany w procesie zmian wprowadzanych na Uczelni. Na potrzeby realizowanych projektów Samorząd otrzymuje finansowanie z Uczelni, a bieżącą opiekę nad sprawuje dyrektor Kolegium. Uczelnia zapewnia także odpowiednie pomieszczenie na potrzeby spotkań i realizacji projektów Samorządu Studenckiego. W ramach działalności innych organizacji studenckich studenci mają możliwość rozwoju sportowego w funkcjonującym Uczelnianym Klubie Akademickiego Związku Sportowego.

Autorskim pomysłem pracowników Uczelni jest Elektroniczny Niezbędnik Studenta, czyli strona internetowa zawierająca spersonalizowane informacje dla każdej grupy studentów. W niezbędniku znajdują się informacje na temat procesu dyplomowania, procedur obowiązujących przy odbywaniu praktyk, a także godziny dyżurów nauczycieli akademickich, karty przedmiotów, a także wyniki ankiet studenckich. Na stronie znajduje się także specjalna zakładka, w której nauczyciele akademicy udostępniają materiały dydaktyczne dla studentów. Ponadto strona umożliwia realizację bezpłatnego, internetowego kursu z języka angielskiego oraz pobranie i instalację programów firmy Microsoft. Wszystkie możliwości niezbędnika stanowią dodatkowe wsparcie dla studentów, a sami studenci bardzo chętnie z niego korzystają.

Osobą odpowiedzialną za wsparcie osób z niepełnosprawnościami jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnością. Studenci mogą liczyć na szerokie wsparcie umożliwiające skuteczne realizowanie programu studiów. Do każdego studenta stosuje się indywidualne podejście i na jego prośbę istnieje możliwość dopasowania treści i metod nauczania do jego potrzeb. Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o Indywidualną Organizację Studiów, a zgodę na jego udzielenie wydaje dyrektor Kolegium. Pozwala on na indywidualne ustalenie z prowadzących terminów zaliczeń oraz dopasowanie form weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Uczelnia zapewnia także możliwość pomocy asystenta dla studentów z niepełnosprawnościami. Od stycznia 2020 roku na

uczelni funkcjonuje program „Sprawna uczelnia – sprawny student. Model wsparcia studentów z niepełnosprawnością w WSZOP w Katowicach”. W ramach programu mają zostać zniwelowane bariery architektoniczne występujące na uczelni, pojawi się odrębna strona internetowa dedykowana dla studentów z niepełnosprawnościami, a obecna strona Uczelni zostanie przystosowana dla osób niedowidzących. Ponadto w ramach programu Uczelnia wprowadzi wsparcie psychologiczne dla studentów oraz przeprowadzi szkolenia dla nauczycieli i kadry administracyjnej. Planowana jest także realizacja zajęć sportowych przystosowanych do osób z niepełnosprawnościami. Realizacja założeń programu sprawi, że znacząco poprawi się komfort studentów z niepełnosprawnościami, którzy będą mogli skorzystać w wielu dodatkowych możliwości wsparcia.

Uczelnia zapewnia właściwe wsparcie studenckiego ruchu naukowego. Na Wydziale funkcjonują cztery koła naukowe, które mogą liczyć na odpowiednie finansowanie realizowanych projektów, dostęp do infrastruktury oraz zaangażowanie nauczycieli akademickich, którzy oferują wsparcie merytoryczne. Członkowie kół naukowych współpracują z Uniwersytetem Śląskim przy realizacji projektów, biorą udział w licznych konferencjach, a także zapraszają przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego i organizują wykłady pokazowe.

Na Uczelni funkcjonuje sformalizowany system zgłaszania i rozpatrywania wszelkich skarg i wniosków. Wnioski w formie pisemnej można złożyć w dziekanacie. W sprawach finansowych upoważniony przez Rektora do wydawania decyzji jest Kanclerz, natomiast w sprawach kształcenia dyrektor Kolegium. W drodze odwoławczej decyzje podejmuje Prorektor ds. kształcenia. Studenci mogą także korzystać z dyżurów władz uczelni oraz wypowiadać się w ramach funkcjonującej ankietyzacji. Ważnym elementem przekazywania informacji od studentów jest działalność samorządu studenckiego, który przekazuje głos środowiska studenckiego podczas posiedzeń organów Uczelni oraz spotkań z władzami. W przypadku pojawienia się konfliktu organizowane są spotkania z opiekunem rocznika i przedstawicielami Samorządu Studenckiego.

Kwestie dotyczące bezpieczeństwa studentów omawiane są podczas spotkania prowadzonego przez dyrektora Kolegium, studenci ponadto uczestniczą w szkoleniu z zakresu BHP i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Bezpieczeństwo studentów na Uczelni jest zapewniane dzięki funkcjonującemu systemowi monitoringu. W przypadku wystąpienia zachowań dyskryminujących lub zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu studentów studenci mogą zwrócić się do dyrektora Kolegium, pracowników dziekanatu lub opiekuna roku.

Uczelnia we właściwy sposób informuje o możliwych formach wsparcia studentów, wykorzystując do tego różne kanały komunikacji ze studentami, w tym strony internetowe, media społecznościowe, uczelniane gabloty, uniwersytecką pocztę mailową oraz aktualności na platformie USOS. Ponadto dla studentów organizowane są różnego rodzaju spotkania z pracownikami poszczególnych działów na uczelni, podczas których przekazywane są informacje m.in. na temat programów mobilnościowych, praktyk studenckich oraz systemu pomocy materialnej. Ważną rolę w procesie informowania studentów odgrywa także samorząd studencki, który korzysta z jeszcze bardziej bezpośrednich form kontaktu ze studentami. Dodatkowo studenci I roku studiów otrzymują informatory, w którym znajdują się kompleksowe informacje na temat studiów i funkcjonowania na uczelni.

Uczelnia odpowiednio monitoruje oraz dokonuje oceny i przeglądu systemu wsparcia studentów. Opinie na temat funkcjonowania systemu oraz potrzeb studentów w tym zakresie są uzyskiwane od studentów poprzez przeprowadzaną ankietyzację, w tym przeprowadzana badanie „Ocena jakości kształcenia we WSZOP w ocenie studentów” oraz bezpośrednio od samorządu studenckiego podczas

posiedzeń organów uczelni oraz spotkań z władzami uczelni. Członkowie samorządu studenckiego zasiadają w zespole odpowiedzialnym za zapewnianie jakości kształcenia. Wszelkie wnioski ze spotkań i rozmów ze studentami są wykorzystywane w procesie doskonalenia form wsparcia. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA potwierdzili, że biorą udział w procesie doskonalenia systemu wsparcia, a wiele rozwiązań wdrożonych na uczelni były wynikiem reakcji władz uczelni na opinie studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia różnorodne mechanizmy wsparcia, które odpowiadają potrzebom różnych grup studentów. Zarówno wsparcie formalne, jak i nieformalne daje studentom możliwość własnego rozwoju, zdobycia dodatkowych kompetencji oraz odnalezienia się na rynku pracy. Uczelnia we właściwy sposób przydzieliła kompetencje pracownikom odpowiadającym za wsparcie studentów w całym toku studiowania. Studenci wiedzą do kogo się zgłosić, gdy poszukują pomocy i wsparcia. Uczelnia wychodzi z własną inicjatywą oferując dodatkowe narzędzia wsparcia dla studentów np. Elektroniczny Niezbędnik Studenta. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków, Uczelnia dba o ich bezpieczeństwo oraz przeciwdziała dyskryminacji i przemocy. Studenci biorą udział w procesach doskonalących system wsparcia i opieki nad studentami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o studiach na stronie internetowej, na której znajduje się także Biuletyn Informacji Publicznej. Treści na stronie zostały podzielone na siedem głównych zakładkę dając dostęp do informacji dla studentów, oferty kierunków studiów, ogólnych informacji o uczelni, studiach podyplomowych, oferowanych szkoleniach, a także działalności naukowej. Dodatkowo w odrębnej zakładce „kontakt” znajdują się dane adresowe Uczelni oraz adresy mailowe i telefoniczne do pracowników jednostek organizacyjnych funkcjonujących we WSZOP. Wygląd strony internetowej jest przejrzysty, nawigacja nie sprawia trudności, a wyszukiwanie potrzebnych informacji jest szybkie i intuicyjne. Strona internetowa została przetłumaczona na język angielski, ukraiński i rosyjski, ponadto informacje ogólne dla studentów zagranicznych są dostępne także w języku francuskim, niemieckim i hiszpańskim. Przy zmianie języka strony internetowej pojawia

się dodatkowa zakładka, w której można znaleźć informacje o Katowicach oraz Polsce, które zachęcają do przyjazdu do naszego kraju. Strona internetowa jest przystosowana do wyświetlania na urządzeniach mobilnych, istnieje także możliwość zwiększenia kontrastu. Uczelnia pracuje także nad kompleksowym przystosowaniem strony do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, pozyskała już na ten cel środki z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Kandydaci na studia mogą zapoznać się z ofertą dydaktyczną w zakładce „kierunki studiów”, w której dostępne są opisy poszczególnych kierunków i specjalności, a także informacje na temat obowiązujących procedur, terminów związanych z rekrutacją oraz opłatami za studia. Dzięki przedstawieniu informacji o procesie rekrutacji w syntetycznej formie w ramach zakładki „krok po kroku”, kandydat dokładnie wie, jakie czynności należy wykonać, aby zostać przyjętym na studia. Ponadto na stronie znajduje się szczegółowa informacja na temat godzin otwarcia Biura Rekrutacji oraz kontakt do jego pracowników, a dzięki odnośnikowi do rekrutacji on-line kandydaci na studia mogą rozpocząć rejestrację w elektronicznym systemie rekrutacyjnym.

Studenci na stronie internetowej mają dostęp treści aktów prawnych obowiązujących na uczelni w tym wszelkich regulaminów oraz zarządzeń Rektora związanych z organizacją studiów. Łatwo dostępne dla studentów są także tabele odpłatności za studia zarówno dla obecnego, jak i poprzednich lat akademickich. Studenci mają także dostęp do informacji o stypendiach oraz wniosków związanych z procesem ubiegania się o przyznanie pomocy materialnej. W zakładce „biblioteka” studenci mogą zapoznać się z wydarzeniami organizowanymi w bibliotece oraz dostępnymi elektronicznymi bazami danych, do których dostęp studentom daje Uczelnia. Studenci z niepełnosprawnościami znajdują informacje przystosowania uczelni do ich potrzeb. Na stronie jest także dostęp do oferty programu Erasmus+, oferty Akademickiego Biura Karier oraz informacji o działalności kół naukowych, Samorządu Studenckiego oraz Klubu Uczelnianego AZS. Uczelnia poprzez stronę internetową informują także o możliwych do uzyskania dodatkowych certyfikatach potwierdzających kwalifikacje zawodowe, funkcjonowaniu e-learningu na uczelni, a także daje dostęp do wzorów wniosków i podań, które mogą zostać złożone w dziekanacie.

Dostęp do programu studiów Uczelnia zapewnia w funkcjonującym na stronie internetowej Uczelni Biuletynie Informacji Publicznej. Prezentowane w nim akty prawne funkcjonują jako uchwały lub zarządzenia uczelnianych organów, a programy studiów dostępne są jako załączniki. Powoduje to trudności w wyszukiwaniu i dostępie do programu studiów danego kierunku. Rekomenduje się właściwe wyodrębnienie programów studiów, tak aby każdy zainteresowany nie miał trudności ze znalezieniem pliku np. w odrębnej zakładce. Udostępnione w biuletynie programy studiów nie zawierają sylabusów poszczególnych przedmiotów, Uczelnia nie zapewnia publicznego dostępu do tego typu informacji. Studenci uzyskują dostęp do sylabusów przedmiotów dopiero po zalogowaniu się do uczelnianej platformy elektronicznej. Poza wymienionymi powyżej, Uczelnia w Biuletynie Informacji Publicznej, daje dostęp do kompleksowej dokumentacji będącej wynikiem działalności uczelnianych organów.

Istotne z perspektywy otoczenia społeczno-gospodarczego informacje na temat współpracy zewnętrznej znajdują się w zakładce „współpraca”. Uczelnia zachęca do podejmowania wspólnych aktywności przedstawiając informacje na temat korzyści, które wyniknęły z dotychczasowej współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Na stronie wymienione zostały podmioty, z którymi Uczelnia współpracuje, w tym zagraniczne uczelnie partnerskie.

Uczelnia korzysta także z mediów społecznościowych jako istotnej możliwości informowania studentów o bieżących działaniach, nadchodzących terminach oraz realizowanych projektach. Media społecznościowe stanowią także wartościowy kanał komunikacji ze studentami, przy pomocy którego studenci mają możliwość zadawania pytań i uzyskiwania informacji np. toku studiów czy funkcjonowania systemu pomocy materialnej oraz możliwości wyjazdów w ramach programów wymiany międzynarodowej. Poza stroną internetową i mediami społecznościowymi informacje udostępniane są studentom w specjalnie przygotowanych gablotach znajdujących się w budynkach Uczelni.

Uczelnia na bieżąco monitoruje publiczny dostęp do informacji, dokonuje aktualizacji treści oraz dba o kompleksowość przekazywanej informacji o studiach. Studenci mają możliwość przekazywania informacji dotyczącej funkcjonowania strony internetowej w ramach funkcjonującego badania oceny jakości kształcenia we WSZOP oraz bezpośrednio do pracowników Uczelni lub za pośrednictwem Samorządu Studenckiego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium Spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia właściwy dostęp do informacji o studiach i ich przebiegu zarówno z perspektywy kandydata na studia oraz studenta. Strona internetowa Uczelni zawiera także informacje na temat współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Widoczną niedogodnością jest sposób prezentowania treści w Biuletynie Informacji Publicznej, który utrudnia dostęp do programu studiów. Informacje przedstawione na stronie internetowej są aktualne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia w Uczelni została wprowadzona na podstawie Uchwały Senatu WSZOP z dnia 18 listopada 2011 r. Przyjęto do stosowania Księgę Jakości Kształcenia, w tym Politykę Jakości, procedury wewnętrzne i procedury systemowe. Zarządzeniem nr 4/2014/2015 Rektora WSZOP z dnia 18 listopada 2014 r. określono strukturę oraz cele Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Kompetencje rektora, prorektora, dyrektora kolegium zostały określone w Statucie WSZOP (Uchwała nr 33/2018/19 Senatu WSZOP z dnia 26 września 2019 r.). Zgodnie ze statutem nadzór nad jakością kształcenia sprawuje rektor, a uchwalanie zmian w systemie zapewnienia jakości należy do kompetencji senatu. Natomiast dyrektor kolegium sprawuje nadzór nad jakością kształcenia na kierunku studiów, a także powołuje pełnomocnika ds. jakości kształcenia na kierunku (par. 32 statutu). Pełnomocnik ds. jakości kształcenia wchodzi w skład Rady Kolegium, do której kompetencji należy dokonywanie systematycznej oceny jakości kształcenia (par. 34 statutu). Czuwanie nad jakością, aktualnością i kompletnością księgozbioru, w tym jego poszerzaniem, należy do zadań powoływanej przez Rektora rady bibliotecznej (par. 14 statutu). Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone corocznie w Uchwale Senatu. W przypadku kierunku zarządzanie przyjęcie następuje na podstawie złożonych dokumentów (Uchwała nr 11/2017/18 Senatu WSZOP z dnia 20 kwietnia 2018 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na rok akademicki 2019/2020).

W Uczelni działają zespoły ds. zapewnienia jakości – zespół uczelniany i zespoły na poszczególnych kierunkach. Zespół ds. zapewnienia jakości kształcenia na kierunku zarządzanie działa w składzie pięcioosobowym (w tym 2 studentów), a jego zadania reguluje Zarządzenie nr 4/2014/15 Rektora z dnia 18 listopada 2014 r. Udostępnione podczas wizytacji dokumenty dotyczące procedur systemu zapewnienia jakości w sposób jasny i przejrzysty określają strukturę, kompetencje i zakres odpowiedzialności, a także formalną ścieżkę zatwierdzania, zmiany oraz wycofania programu studiów (Zarządzeniem nr 21/2016/17 Rektora WSZOP z dnia 29 września 2017 r.).

Zgodnie z wewnętrznymi procedurami zespoły ds. zapewnienia jakości kształcenia na kierunku zarządzanie w każdym roku przeprowadzają monitoring:

- programu studiów, tzn. kontrolę zgodności treści kształcenia przedmiotów z koncepcją kształcenia na kierunku; weryfikację grupy przedmiotów do wyboru pod kątem ich przydatności i adekwatności do zmian na rynku pracy oraz sylwetki zawodowej absolwenta, kontrolę zgodności przekazywanych treści z kartami przedmiotów; wykluczeniu powtórzeń treści programowych,
- jakości dyplomowania – realizowane jest przez pełnomocników dyrektora ds. dyplomowania, obejmuje: zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów, zasadność doboru promotorów (zgodność z reprezentowaną przez nich dyscypliną lub obszarem realizowanej dydaktyki), ocenę formalnej opieki nad dyplomantem (karty konsultacji), standardy przebiegu egzaminu dyplomowego, standaryzację formy edytorskiej,
- jakości prowadzonych zajęć poprzez hospitacje i ankietyzację studentów.

W trakcie wizytacji przedstawiono dokumenty, które potwierdziły:

- monitorowanie realizacji zadań z zakresu jakości kształcenia - sprawozdania zawierają informacje o rezultatach weryfikacji efektów uczenia się przeprowadzonych hospitacji zajęć, ankietyzacji studentów, wskazują działania naprawcze oraz na rzecz poprawy jakości kształcenia (przedstawiono: sprawozdania z funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w WSZOP w Katowicach za lata 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018;

sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie jakości kształcenia na kierunku zarządzanie w roku akademickim 2016/2017),

- weryfikację efektów uczenia się na kierunku zarządzanie, w wyniku których podjęto działania naprawcze, m.in. zmodyfikowano i zaktualizowano karty przedmiotów, program studiów, zagadnienia egzaminacyjne, zmieniono formę lub wymiar zajęć, zaktualizowano literaturę (przedstawiono: sprawozdania z prac zespołu ds. systemu zapewnieni jakości kształcenia w zakresie weryfikacji efektów kształcenia za rok 2016/2017, 2018/2019, sprawozdania z realizacji przedmiotowych efektów kształcenia na kierunku zarządzanie na podstawie analizy archiwalnych prac pisemnych za lata 2015/2016, 2016/2017, w semestrze letnim i zimowym 2017/2018); w 2016 roku dokonano oceny jakości 20 prac dyplomowych na kierunku zarządzania (przedstawiono protokół wraz arkuszami ocen jakości pracy dyplomowej na Wydziale Humanistyczno-Społecznym);
- systematyczne przeprowadzanie hospitacji zajęć 2-4 przedmiotów w semestrze (przedstawiono: plany hospitacji, sprawozdania z wykonania hospitacji, a także protokoły z hospitacji przeprowadzonych od semestru zimowego 2016/2017 – do semestru zimowego 2019/2020; w przypadku negatywnej oceny odnotowano rozmowę z dziekanem, a następnie przeprowadzono ponowną hospitację zajęć (Sprawozdanie z realizacji działań zapewnienia jakości kształcenia za semestr letni 2018/2019),
- systematyczne przeprowadzanie ankietyzacji studentów i dokonywanie analizy ocen, co znalazło odzwierciedlenie w protokołach i sprawozdaniach z realizacji zadań ds. jakości kształcenia (w trakcie wizytacji udostępniono również zbiorcze wyniki ankiet studenckich przeprowadzonych w roku akademickim 2018/2019, w semestrze zimowym i letnim),
- zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych (podmiotów i organizacji gospodarczych) w proces oceny programu studiów, opracowywania programów studiów w zakresie nowych kierunków i specjalności (w trakcie wizytacji przedstawiono: porozumienia o współpracy, pisemne opinie dotyczące programu studiów i efektów uczenia się, notatkę ze spotkania Rady Konsultacyjnej oraz protokół ze spotkania Rady Programowej Kolegium Nauk Technicznych i Zarządzania – w których skład wchodzi przedsiębiorcy – w sprawie m.in.: konsultacji programu studiów na kierunku zarządzanie); przedstawiciele pracodawców opiniują także propozycje zmian w programie studiów.

W przedstawionej dokumentacji zwrócono uwagę na niezgodny z wewnętrznymi regulacjami skład zespołu ds. jakości kształcenia na kierunku zarządzanie lub brak informacji o składzie. I tak np.: w *Sprawozdaniu z realizacji przedmiotowych efektów kształcenia na kierunku Zarządzanie – na podstawie analizy archiwalnych prac pisemnych w semestrze zimowym 2017/2018*, skład zespołu jest dwuosobowy bez udziału studentów (poszerzony o pracowników katedry kompetentnych w zakresie sprawdzanych przedmiotów). W protokołach z hospitacji zwrócono uwagę na występujące braki podpisu osób hospitowanych pod oświadczeniem o zapoznaniu się z protokołem, czy błędy rachunkowe (np. protokół z hospitacji w dniu 05.04.2019 r). Wskazana formalna weryfikacja protokołów przed ich archiwizacją. W przypadku podjętych działań naprawczych związanych z weryfikacją efektów uczenia się w postaci aktualizacji literatury zwrócono uwagę na zweryfikowane braki w literaturze obowiązkowej, w kontekście skuteczności podejmowanych na Uczelni działań.

W przypadku ankietyzacji studentów widoczna jest mała aktywność studentów (ponad połowa osób prowadzących zajęcia została oceniona przez 4 i mniej studentów). Wyniki ankiet są udostępniane studentom w ENS, a wyrażane w nich opinie mają wpływ na podejmowanie przez władze Uczelni/Kolegium działań naprawczych lub doskonalących, m.in.: są brane pod uwagę przy obsadzie zajęć dydaktycznych w kolejnych cyklach oraz w doskonaleniu programu studiów. Zgodnie z procedurami studenci opiniują również propozycje zmian w programie studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest głównie w oparciu o karty przedmiotów oraz analizę prac etapowych. Z przedstawionych dokumentów wynika, że ocena prac dyplomowych została przeprowadzona przez uczelniany zespół ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia tylko raz - w 2016 roku. Na jej podstawie - w pkt 4. dokonanej przez zespół oceny – sformułowano zalecenia dotyczące poprawy jakości i recenzji prac dyplomowych, a także wskazano na działania, które należy w tym celu podjąć (brak informacji o podjętych działaniach i ich efektach). Dokonana podczas wizytacji ocena losowo wybranych prac dyplomowych z 2019 roku (licencjackich i magisterskich) wskazuje na niewielką skuteczność dotychczasowych działań w tym zakresie na kierunku. Jakość prac dyplomowych nie uległa poprawie również w odniesieniu do stanu opisanego w Raporcie z wizytacji w dniach 8-9 maja 2014 roku i nadal budzi zastrzeżenia zarówno do poziomu merytorycznego, jak i wymogów formalnych (załącznik nr 3). Sformułowane w 2016 roku przez uczelniany zespół ds. systemu zapewnienia jakości kształcenia zalecenia w dalszym ciągu są aktualne i wymagają konsekwentnego egzekwowania.

Rekomenduje się włączenie systematycznego przeprowadzania oceny prac dyplomowych oraz jakości recenzji do procesu monitorowania programu kształcenia w zakresie jakości dyplomowania realizowanego przez pełnomocnika dyrektora ds. dyplomowania. Prace dyplomowe (będące weryfikatorem zakładanych efektów uczenia się dla kierunku) wraz z procesem dyplomowania powinny podlegać regularnemu i rzetelnemu przeglądowi pod kątem spełniania standardów określonych w regulaminie dyplomowania oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego w WSZOP w Katowicach (Załącznik do uchwały nr 16/2016/17 Senatu WSZOP z dnia 27 kwietnia 2017 roku) oraz Vademecum dyplomanta WSZOP, zalecenia i działania naprawcze konsekwentnie realizowane. Konieczność weryfikacji podjętych przez Uczelnię kroków i efektów w tym zakresie w trakcie następnej oceny programowej PKA.

Rekomenduje się udostępnienie na stronach internetowych Uczelni w zakładce Polityka jakości kształcenia części treści dokumentów dotyczących jakości kształcenia (np. Księgi Jakości Kształcenia, struktury Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia), a także składy osobowe zespołów ds. jakości, nazwiska pełnomocników ds. jakości, skład rady bibliotecznej i bieżące ich aktualizowanie. Aktualnie dostępne na stronie internetowej biblioteki zarządzanie Rektora w sprawie powołania rady bibliotecznej jest nieaktualne – zawiera skład rady na kadencję 2013/2014 – 2016/2017. W składzie brak przedstawiciela studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium Spełnione

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów. Systematycznie przeprowadzane są

ankietyzację i hospitację zajęć, okresowe oceny nauczycieli oraz ocena efektów uczenia się (głównie w oparciu o karty przedmiotów oraz analizę prac etapowych). W ocenę programu studiów zaangażowana są władze uczelni, kadra prowadząca kształcenie, studenci, a także przedstawiciele biznesu – potencjalni pracodawcy. Monitoring oraz analiza wyników przeprowadzonych ocen pozwala na wprowadzenia działań naprawczych i doskonalących jakość kształcenia. Problemem jest zapewnienie ich skuteczności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

–

Zalecenia

–

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W Uchwale Prezydium PKA nr. 238/2014 z dnia 22 maja 2014 r., w sprawie oceny programowej na kierunku zarządzanie prowadzonym na Wydziale Humanistyczno-Społecznym Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim która poprzedziła bieżącą ocenę nie zostały sformułowane zalecenia.